

■ ■ ■ NÉPDALOK ■



A múlt század ötvenes éveinek derekán Pacséron a nyári esték csendjét rendszeresen megtörte a völgyön át hazafelé ballagó suttyó legények danája, dallikája. Különösen egynek, az alig 16 éves Trenka Ferkónak a szép bársonyos baritonja hallatszott ki a többi közül, és vezérszólamként járt az élen. Reggelenként főleg az asszonyok, de olykor a nagylányok is arról beszéltek, hogy a legények danájától könnyebben szállt álom a szemükre. Az évtized végére azonban ennek vége lett, hogy az énekelgető legények unták-e meg, vagy mert Ferkó elköltözött a faluból, vagy mert más idők kezdtek járni – ki tudja, de abbamaradt.

Én is csak jó másfél, két évtizeddel később eszméltem rá, hogy jobban oda kellett volna figyelnem, jobban meg kellett volna jegyezmem, hogy miket is énekelgettek akkortájt a legények. De ami elmúlt, elmúlt. Így a hatvanas évek második felében, a hetvenes évek elején magnetofonnal a kezemben fölkerekedtem, és megpróbáltam rögzíteni a dalokat, amelyeket a napi teendők megkönnyítésére, a különféle összejövetelek, családi ünnepek jó hangulatának az emelésére még ekkoriban is szívesen énekelgettek.

Az ekkor gyűjtött anyagból 1970-ben az Újvidéki Rádió népzenei pályázatára egy félórás válogatást készítettem. A beküldött összeállítást a pályázati bizottság első díjjal jutalmazta, és a rádió többször is sugározta.

Csokorba szedtem és kötetbe szerkesztettem az anyagban föllelhető balladákat és balladás történeteket is, de kiadásukra harminc évvel később, 2005-ben került sor egy magyarországi civil szervezet, a Túrkevei Kulturális Egyesület, illetve az azt irányító dr. Örsi Julianna jóvoltából.

Ilyen előzmények után a népdalok feldolgozására, kötetbe szerkesztésére már nem is vállalkoztam, és ha a Pacsér múltjával, történelmével foglalkozó kézirat leadásakor a kiadást vállaló Vajdasági Magyar Művelődési Intézet akkori igazgatója, Hajnal Jenő nem biztat a közreadásukra, maradnak a magnószalagon, lassan mindenki által elfeledve. Biztatására azonban nekiduráltam ma-





gam, az 1970–72-ben gyűjtött anyag egy részét lejegyeztem, műfajok szerint csoportosítottam, és az olvasó elé tárom. A Pacséron gyűjtött népdalok között legtöbb a szerelmi és a katonadal, de akad azért más műfajba sorolható is.

A kottairást az Intézet ifjú munkatása, Juhász Gyula népzene-kutató jó szívvel vállalta – köszönet érte.



■ ■ ■ I. SZERELMI DALOK ■

1.

♩ = 96

1) _____

2)

1. Pa - csér köz - ség szép he - lyen van,

3)

Mert a temp - lom kö - ze - pén van,

4)

Kör - nyes kö - rül a - rany csip - ke,

Rá - szál - lott egy bús ger - li - ce!

1) 2) 3) 4)

2. vsz. ossia 2. vsz. ossia

2. Ha én bús gerlice volnék,
Rózsám ablakába szállnék,
Mindég csak azt turbékolnám:
Ott is csak azt turbékolnám:
– Ébren vagy-e, szőke babám.
– Ébren vagy-e, barna babám.

3. – Ébren vagyok, nem aluszom,
Mindég rólad álmodozom.
Így jár, aki szeretőt tart,
Éjjel-nappal nem nyugodhat.

3–4. dallamsorra:

Lám, én szeretőt nem tartok,
Éjjel-nappal nyugodt vagyok.

Énekelte: Rózsáné Takács Zsófia (76), 1970,
Markus Lajosné Ádor Rozália (61), 1970,
Kis Józsefné Ádor Mária (68), 1970.



2.

$\text{♩} = 117$



Le - dű - lött, le - dű - lött a szé - na - bog - lya te - te - je,
 Gó - lya - ma - dár, sej - haj, fész - ket ra - kott be - lő - le.
 Gó - lya - ma - dár, sej - haj, szé - pen ke - le - pel a ház - te - tőn,
 El - ha - gyott, el - ha - gyott en - ge - met a sze - re - tőm.

Énekelte: Kis József (68), 1970.



3.

Rubato ♩ = 91

1. Hold - vi - lá - gos, csil - la - gos az éj - sza - ka.
Bar - na ba - bám, gon - dolsz - e rám va - la - ha?
De mi - nek is gon - dol - nék én te - re - ád?
Sze - gény va - gyok, nem il - lck én te - hoz - zád.

2. Halálmadár szállott a háztetőre,
Még az éjjel meghal nálunk valaki.
Én halok meg, mert megöl a szerelem,
A faluban a legszebb lányt szeretem.

Énekelte: Kis József (68), 1970.



4.

♩ = 119

1) _____ 2) _____

1. Csil - la - gok, csil - la - gok, szé - pen ra - gyog - ja - tok,

A sze - gény le - gény - nek u - tat mu - tas - sa - tok,

3) _____

Mu - tas - sa - tok u - tat a sze - gény le - gény - nek,

Nem ta - lál - ja há - zát a sze - re - tő - jé - nek.

1) 2) 3)

2. vsz. ossia ossia

2. Mikor megtalálta szeretője házát,
 Más karjában lelte szíve választottját.
 Csillagok, csillagok, boruljatok kékre!
 Ott fekszik a legény erdő sűrűjébe’.

Énekelte: Szabó Erzsi (13), 1970.



5.

$\text{♩} = 138$

1. Két út áll e - lőt - tem,
Me - lyi - ken in - dul - jak?
Ket - tő a sze - re - tőm,
Me - lyik - hez in - dul - jak?
1) 2)
2. vsz. 2. vsz.

2. Ha a szókét szeretem,
A barna haragszik...
Így hát az én szegény szívem
Soha meg nem nyugszik.

Énekelte: Szabó Erzsi (13), 1970.



6.

♩ = 116



Pi - ros al - ma ki - gu - rult, pi - ros al - ma ki - gu - rult a ko - sár - ból.



Nin - csen a - ki fel - ve - gye, nin - csen a - ki meg - tö - röl - je a sár - tól.



Én fel - ve - szem, meg - tö - rö - löm a sár - tól,



Csó - kot vá - rok es - té - re, csó - kot vá - rok es - té - re a ba - bám - tól.

Énekelte: Szabó Erzsi (13), 1970.



7.

$\text{♩} = 83$

1. Szé - pen ú - szik a vad - ká - csa a ví - zen,
Szé - pen le - gel a gu - lya a ré - ten,
Szé - pen szól a csen - gő a nya - ká - ba',
Ti - ed le - szek én, ba - bám, nem - so - ká - ra.

2. De szeretnék én kék ibolya lenni,
Rózsám keblén szépen virítani,
Meghallgatnám szíve dobogását:
Engem szeret-e vagy mást választott már?

Énekelte: Kis József (68), 1970,
Markus Lajosné Ádor Rozália (61), 1970.



8.

♩ = 85



1. Kis pej lo - vam, vágd föl a port ma - gos - ra,



Hogy ne sír - jon ez a bá - na - tos ut - ca!



Fáj a szí - vem, ha lá - tom az a - nyá - mat,



Sok - kal job - ban, mint a ré - gi ba - bá - mat.

2. Gyere rózsám, adj egy csókot az útra,
Isten tudja, lássuk egymást vagy soha,
Isten veled, kantárszár a kezembe',
Most teszem a bal lábom a kengyelbe.

3. Jaj, de szépen harangoznak hajnalra,
Most teszem a nyeret lovam hátára,
Föl van kötve: széna, zab fölpakolva,
Kis pej lovam mégis játszik alatta.

4. Lassan, lassan, kapitány úr, ha lehet,
Hogy az úton valami baj ne essen,

Nincs az úton se patika, se csárda,
Messzi van még ide babám tanyája.

5. Az én babám betegágyában fekszik,
Rózsaszínű paplannyal takarózzik.
Hajtsd föl, babám, rózsaszínű dunnádat!
Megtagadom érted édesanyámat.

6. Lehajtom a Virág ökröm a rétre,
Leverem a gyöngyharmatot előre,
Hallgatom a Virág ökröm csengőjét,
Most viszik a Juliskám jegykendőjét.

Énekelte: Pásztorné Pityi Ilona (41), 1970.



9.

♩ = 137



1. A - zért, hogy én be va - gyok so - roz - va,



Ne hidd, ró - zám, nem le - szek ka - to - na,



Lesz a bí - ró hoz - zám o - lyan szí - ves,



Ád le - ve - let, (hogy) nem va - gyok húsz é - ves.



ossia

2. Azért, hogy én ilyen sárga vagyok,
Ne hidd, rózsám, hogy én beteg vagyok,
Elsárgított engem a szerelem,
Nálad nélkül mit ér az életem?

Énekelte: Kis József (68), 1970.



10.

♩ = 98



1. Ked- ves é - des - a - nyám, ked- ves é - des - a - nyám, mért szül- tél a vi- lág - ra?



In - kább dob- tál vol- na, in- kább dob- tál vol- na a za - va - ros Ti- szá - ba.



Ti - sza vi - ze vitt vol - na a je - ges Du - ná - ba,



Hogy ne let- tem vol - na, hogy ne let- tem vol- na sen- ki meg- unt ba - bá - ja.

2. Nincs már páros csillag, nincs már páros csillag mind lehullott a földre.
Nincsen hű szeretőm, nincsen hű szeretőm, mert elhagyott örökre.
Ha elhagyott, mit tehetek, elment örökre,
Még a síromban is, sötét síromban is csak ő jár az eszemben.

Énekelte: Cindrik Mátyás (64), 1970.



11.

♩ = 131

1) _____

1. Vé - kony desz - ka - ke - rí - tés,

Át - lát - szik az ö - le - lés.

Ö - lelj, ba - bám, ked - ved - re,

Nem 1) há - nyom a sze - med - re.

3. vsz.

2. De sok eső, de sok sár,
De sok kislány megcsalt már.
Ha még ez az egy megcsal,
Megátkozom, hogy meghal.

3. Kiszáradt a pizskefa,
Hol hálunk az éjszaka?
Vagy nálatok, vagy nálunk,
Ahol széplány' találunk.
3-4. dallamsorra:

Ha szépet nem találunk,
Csúnyánál is meghálunk.

4. Három bokor saláta,
Három kislány kapálta,
Nem kell nékem saláta,
Csak az, aki kapálta.

5. Három bokor ribizli,
Három kislány szemezi.
Nem kell nékem ribizli,
Csak az, aki szemezi.

Énekelte: Markus Lajosné Ádor Rozália (61), 1970.



12.

Rubato ♩ = 78

1. Ki - dőlt a fa man - du - lás - tól,
 El - vá - lok én a ró - zsám - tól.
 Úgy el - vá - lok én sze - gény - től,
 Mint ősz - szel fa le - ve - lé - től el - vá - lik.

2. Ha tudtad, hogy nem szeretttél,
 Hálódba mért kerítettél?
 Mért nem hagytál békét nékem?
 Más is elvett volna engem valaha.

3. Káka tövén költ a ruca,
 Jó földben terem a búza.
 Ahol az a széplány terem,
 Azt a földet nem ösmerem sehohol se.

Énekelte: Markus Lajosné Ádor Rozália (61), 1970.



13.

$\text{♩} = 130$

1. Je-ges az us-tor-fa, je-ges az us-tor-fa, ne-héz vi-zet húz-ni.
Is-me-ret-len kis-lyányt, is-me-ret-len kis-lyányt ne-héz meg-ö-lel-ni.
Ö-lel-ni a-ka-rom, nem haj-lik a jobb ka-rom,
Ö-lel-ni a-ka-rom, csó-kol-ni a-ka-rom, nem az én ga-lam-bom.

1)

ossia

2. Száraz az ustorfa, száraz az ustorfa, könnyű vizet húzni.
Ismeretes kislyányt, ismeretes kislyányt könnyű megölelni.
Öleli a karom, ráhajlik a jobb karom,
Ölelni akarom, csókolni akarom, ez az én galambom.

Énekelte: Kis József (68), 1970.



14.

♩ = 112



1. Kis - pa - csér - ra be - fu - tott a gyors - vo - nat,



Ti - zen - há - rom kis - lány e - lé - be sza - ladt.



Mind a ti - zen - há - rom tal - pig fé - hér - be',



Csak az e - nyém öl - tö - zött fe - ke - té - be.

2. Haragszanak rám a pacséri lányok,
 Hogy én minden este fehérbe' járok.
 Kit gyászoljak, sej-haj, itthon a babám,
 Nem vitték el, mert szerettem igazán.

Énekelte: Markus Lajosné Ádor Rozália (61), 1970.

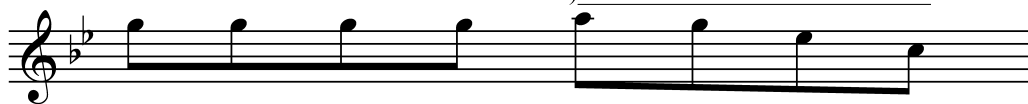


15.

♩ = 99



1. A pa - csé - ri to - rony - ó - ra,



Fél - re áll a mu - ta - tó - ja.



Sö - tét van, nem lá - tok.



-Gye - re, ba - bám, gyújt - sál vi - lá - got.



ossia

ossia

2. vsz.: cvi - ki - pu - szi

2. – Gyűjtöttem már, csak gyere be,
Vetve az ágy, csak feküdj le!
Gyócsingbe', gatyába',
Jól esik a cvikipuszi az ágyba'.

Énekelte: Rózsáné Takács Zsófia (76), 1970.



16.

Giusto quasi parlando ♩ = 124



Ö - reg - em - ber va - gyok már én, ősz a fe - jem búb - ja.



Fi - a - tal a fe - le - sé - gem, min - den em - ber tud - ja.



Mé - gis, mé - gis bar - na kis - lyány, ha mel - let - ted ál - lok,



Saj - ná - lom, hogy, saj - ná - lom, hogy nem le - he - tek a pá - rod.

Énekelte: Kis József (68), 1970.



17.

Rubato ♩ = 102



1. Ró - zsa haj - nal mo - so - lyog a hegy - te - tőn,



Pi - ros - ken - dős kis - lány sé - tál a me - zőn.



Szép a me - ző, szép a me - ző, meg - szé - pül a vi - rág - tól,



At - tól a szép, at - tól a szép pi - ros - ken - dős kis - lány - tól.



1. vsz.

ossia

2. Fakó lovam átugrott a sövényen,
Megyek hozzád egyetlen egy reményem.
A lovamat, a lovamat, ha behajtják, kiváltom.
Érted, kedves kis angyalom, ha meghalok, se bánom.

Énekelte: Kis József (68), 1970.



18.

$\text{♩} = 74$

1)

1. Al - más vas - de - res sző - re van a lo - vam - nak,
 Ki köll men - ni ^{8^{vb}} a fa - lu - ból ma - gam - nak.
 Nem hagy - ják a ^{8^{va}} sze - re - tő - met sze - ret - ni,
 Sej - haj, a - ki - ért so - kat köl - lött szen - ved - ni.

1)

2. vsz.: van a

2. Két szép szárnya van a sárgarigó madárnak,
 Nincsen párja a pacséri kislánynak.
 Ha nem szép is, de szépen viseli magát,
 Gyöngye két vállára fújja a szél a haját.

Énekelte: Bogisity Ferenc (64), 1970.



19.

♩ = 98



A csi - tá - ri he - gyek al - ján ré - gen le - e - sett a hó,



Azt hal - lot - tam, kis an - gya - lom, vé - led e - sett el a ló.



Ki - tör - ted a ke - ze - det, mi - vel ö - lész en - ge - met?



Így hát, ked - ves kis an - gya - lom, nem le - he - tek a ti - ed.

Énekelte: Bogisity Ferenc (64), 1970.



20.

♩ = 92



Ezt a kis-lányt i - ga - zán, csak - u - gyan, nem az any - ja ne - vel - te,



Ezt a kis-lányt i - ga - zán, csak - u - gyan, a vad - ga - lamb köl - töt - te.



Kék a sze - me, sze - möl - dö - ke tisz - ta fe - ke - te,



É - des - any - ja i - ga - zán, csak - u - gyan, de ked - vem - re ne - vel - te.



ossia

Együtt énekelték: Bogisity Ferenc (64) és Cindrity Mátyás (64), 1970.



21.

$\text{♩} = 112$

Hej, zsi - dó lány, zsi - dó lány,
Mért nem fé - sül - kö - döl már?
E - gész hé - ten kó - cos vagy,
Szom - bat es - te (meg) mé - gis csak az e - nyim vagy.

Énekelte: Rózsáné Takács Zsófia (76), 1970.



22.

♩ = 114



Er - dő, er - dő, er - dő, jaj, de ma - gas, ke - rek er - dő,



Ma - dár lak - ja az - tat, ma - dár lak - ja ti - zen - ket - tő.



Cuk - rot ad - nék an - nak a ma - dár - nak, da - lol - ja ki ne - vét a ba - bám - nak,



Csár - dás kis an - gya - lom ér - ted fáj a szí - vem na - gyon.



ismétles

Énekelte: Rózsáné Takács Zsófia (76), 1970.



23.

Parlando ♩ = 91



Nem a - kar az ö - kör - csor - da le - gel - ni,



Nem a - kar a gön - dör - ha - jú kis an - gya - lom, a Zsu - zsi - kám sze - ret - ni.



Majd a - kar az ö - kör - csor - da le - gel - ni,



Majd a - kar a gön - dör - ha - jú kis an - gya - lom, a Zsu - zsi - kám sze - ret - ni.

Énekelte: Cindrik Máttyás (64), 1970.



24.

Rubato ♩ = 94



1. A - mer - re én já - rok, még a fák is sír - nak,



Hul - ló le - ve - le - i mind en - gem si - rat - nak.



Hull - ja - tok le - ve - lek, rejt - se - tek el en - gem,



Mert az én ró - zám is mást sze - ret, nem en - gem.

2. Ritka az a búza, melyben konkoly nincsen,
Ritka az a kislány, kibe hiba nincsen.
Lám, a mi búzáinkban egy szem konkoly sincsen,
A mi szerelmünkben semmi hiba sincsen.

Énekelte: Cindrik Mátyás (64), 1970.

25.

♩ = 109



1. A - ra - nyos Ma - ris - kám, hány esz - ten - dős le - het - tél,



Mi - kor en - gem sze - ret - get - ni el - kezd - tél?



Ti - zen - há - rom, há - rom - ne - gyed, csu - haj, meg egy fél.



A - ra - nyos Ma - ris - kám, gyön - ge kis - lyány le - het - tél.

2. –Aranyos Mariskám, gyere be a kiskertbe,
Szakajts rózsát az aranyos kezedbe!
–Nem szakajtok, nem szeretem a rózsa szagát.
–Elvinnélek, Mariskám, de nem enged az anyád.
3. –Aranyos Mariskám, gyere be a szobába,
Feküdj föl a zöld leveles díványra!
Meg van vetve széle, hossza, csuhaj, kerekre,
Aranyos Mariskám, ott leszel megölelve.

Énekelte: Kis József (68), 1970.

26.



♩ = 121

1. Be-fo-gom a lo-vam, be-fo-gom a lo-vam zöld-re fes-tett kis-ko-csim-ba,
 El-vi-szem a bú-zám, el-vi-szem a bú-zám a pa-csé-ri gőz-ma-lom-ba.
 Meg-ké-rem a liz-tes mol-nárt, ő-ről-je meg a bú-zá-mat,
 1) Így is más ö-le-li, úgy is más ö-le-li o-da-ha-za a ba-bá-mat.

1.a 1.b

ossia 2. vsz.: Sej, csak az

2. Fekete cserepes, fekete cserepes a pacséri bíró háza,
 Sírva sétál benne, sírva sétál benne a pacséri bíró lyánya.
 Minden lánynak van babája, kivel mulat a csárdába',
 Hej, csak az enyém, hej, csak az enyém, hervad el a kaszárnyába'.

Énekelte: Kis József (68), 1970.





27.

$\text{♩} = 126$

1)

1. El - vág - tam az uj - jam, jaj, de fáj,

Fü - ge - fa - le - ve - let rak - tam rá.

Fü - ge - fa le - ve - le gyó - gyítsd meg,

Gye - re kis an - gya - lom, csó - kolj meg!

1)

2. vsz.

2. Ëre gyere, rózsám, nincsen sár,
Nincsen a kapumon semmi zár.
Nyitva van a kapum, bejöhetsz,
Vetve van az ágyam, ráfekhetsz.

Énekelte: Kis József (68), 1970.



28.



$\text{♩} = 121$

1. Most jöt - tem én Pá - rizs - ból,
 Ab - ból az i - de - gen vá - ros ból.
 Meg - ta - nul - tam ben - ne há - rom ma - gyar szót:
 Gye - re, ba - bám, nyisd ki az aj - tót.

1) 2) 3)
 2. vsz.: ki van i - de - ki 2. vsz. 2. vsz.

2. Jaj, de soká nyitod ki,
 Talán nem is tudod, ki van ideki?
 Szűr van a vállamon, nem selyemkendő,
 Én vagyok egy igaz szerető.

Énekelte: Kis József (68), 1970.



29.

♩ = 107

1. Zöld er - dő - ben te - rem a mér - ges kí - gyó,
 Szép le - ány - ból van a le - gény - csá - bí - tó.
 1) Jaj, Is - te - nem, de jó an - nak, ki csú - nya,
 Sze - gény le - gény szí - vét nem szo - mo - rít - ja.

1)

ossia

2. – Édesanyám nem tudok elaludni,
 A kapuban legényt hallok beszélni.
 Édesanyám, eressen ki hozzája,
 Fáj a szívem, majd meghasad utána.

3. – Ráérsz te még, édes lányom, kimenni,
 Ráérsz te még az Andrással beszélni.
 – Tudom, anyám, tudom, hogy még ráérek,
 Azt is tudom, hogy nem sokáig élek.

Énekelte: Cindrik Mátyás (64), 1970.

30.



$\text{♩} = 86$

1. Sze- ged fe - lől, Sze- ged fe - lől jön egy fe - ke - te fel - hó,
 Si - ess, kis - lány, bar - na kis - lány, mert meg - ver a jég - e - só.
 -Nem si - e - tek o - lyan na - gyon, fáj a szí - vem, sa - jog na - gyon,
 Most tu - dom, hogy mi - ért sa - jog, a sze - re - tóm el - ha - gyott.

1)

2. vsz.

2. Aki kettőt, hármat szeret, nem szeret az igazán.
 Itt hagyott a kis angyalom, haragszik rám igazán.
 Szép a csikóm, más nyergeli, szép a babám, más öleli.
 Az én kedves galambomat meg ne csókolja senki!

Együtt énekelték: Bogisity Ferenc (64) és Cindrik Mátyás (64), 1970.





31.

♩ = 143



1. Á - tal men - nék én a Ti - szán, de a ré - vész nem visz át,



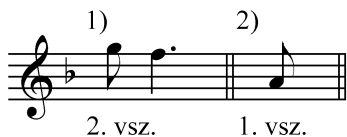
Majd át - visz - nek a ha - lá - szok vagy a ha - jós le - gé - nyek.



Kér - dik, tu - da - kol - ják a ha - lá - szok, mē - re, ho - vá - va - ló gye - rek va - gyok,



Kis - bács - ka - i gye - rek va - gyok, há - za - sod - ni a - ka - rok.



2. Szépen szól a, szépen szól a templomban a harangzó,
 Este járok, este járok az én kedves babámhoz.
 Mikor a harangok szólnak, mások a templomban vannak,
 Én meg akkor, én meg akkor ölelem a babámat.

Énekelte: Szabó Erzs (13), 1970.



32.



$\text{♩} = 123$

1. Á - tal men - nék én a Ti - szán la - di - kon, la - di - kon, de la - di - kon,

Azt se tu - dom, hol la - lik a ga - lam - bom, hol la - kik a ga - lam - bom.

Bent la - kik a vá - ros - ban, a har - ma - dik ut - cá - ban,

Pi - ros ró - zsa, kék ne - fe - lejcs, i - bo - lya nyí - lik az ab - la - ká - ban.

1)

ossia

2. Tisza partján lovagolni nem merek, lovagolni nem merek,
Attól félek, hogy a Tiszába esek, hogy a Tiszába esek.
Félre csúszik a nyereg, én a Tiszába esek,
Tisza vize habjai közt elveszek, a babámé nem leszek.
3. Ez a kislány azt mondja, hogy vegyem el, azt mondja, hogy vegyem el,
Azt sem kérdi, hogy miből is tartom el, hogy miből is tartom el.
– Várjál, kislány, ha lehet, katonának most visznek,
Kitöltöm a három évet, ha lehet, hazajövök, elveszek.

Énekelte: Markus Lajosné Ádor Rozália (61), 1970.







33.

$\text{♩} = 105$


1)




1. Kér - ges a te - nye - rem, a te - nye - rem,



Av - val ke - re - sem a ke - nye - rem,



Av - val ke - re - sem a té - li - re va - lót,



Ba - bám - nak a si - mi ci - pó - re va - lót.

1)



2. vsz.

2. Holtig átkozom az anyámat,
Mért nem adott az én babámnak,
Annak adott, kit sohase szerettem,
Kire még a szemem rá se vetettem.

Énekelte: Markus Lajosné Ádor Rozália (61), 1970.



34.

♩ = 110

1)

1. Ud - va - rom, ud - va - rom, szép ke - rek ud - va - rom,

Nem sep - rem el töb - bet, el - fá - rad a ka - rom.

Se - per - tem e - le - get, se - per - je már más is,

Sze - ret - te - lek, ba - bám, sze - res - sen már más is.

1)

ossia

2. Elment az én babám Dél-Amerikába,
 Levelet írt vissza, menjek el utána.
 Menjen el a fene Dél-Amerikába,
 Találok szeretőt a magam falujába.

Énekelte: Kis József (68), 1970.



35.

♩ = 108



1. A - ki a ba - bá - já t i - ga - zán sze - re - ti,



A - kár - mi - lyen je - ges e - ső e - sik,



Mé - gis föl - ke - re - si.

2. Lám én az enyimet igazán szeretem,
Akármilyen jeges eső esik,
Mégis fölkeresem.

Énekelte: Rózsáné Takács Zsófia (76), 1970.



36.

Giusto quasi parlando ♩ = 103



1. Ā - ra, ā - ra, bo - rult az ég al - ja,



A ba - bám - nak szal - ma a fe - je al - ja.



Nem is le - het min - den - ki - nek ve - tett á - gya, (Mer')



Én se fek - szek a ré - gi ru - go - nyos di - vány - ra.



2. vsz.

2. Āra, āra borult az ég alja,
A babámnak nem tudom, mi a baja,
Akárméről fordítgatom az ölembe,
Nem szól semmit, bánatos a gyöngszíve.

Énekelte: Kis József (68), 1970.

37.

♩ = 125



1. Sár-gul már a ku-ko-ri-ca-szár, pá-ros-sá-val köl-tő-zik a kis ma-dár.



Kis ga-lam-bom, ki-csi tu-bi-cám, pi-ros szé-lű jegy-ken-dő-vel vár re-ám.



Pi-ros szé-lű jegy-ken-dő-je, ki-csi szi-vem sze-re-tő-je, légy az e-nyém, tu-bi-cám!



Sár-gul már a ku-ko-ri-ca-szár, az én szi-vem a ti-e-dért na-gyon fáj.



ossia

2.vsz.

2. Sárgul már a kukoricaszár, párosával költözik a kis madár.
 Árva fészek a ház elején, hét falunak legszebb lánya az enyém.
 Hét falunak legszebb lánya, gyönyörű szép gyöngyvirága, légy az enyém, tubicám!
 Sárgul már a kukoricaszár, az én szívem a tiedért nagyon fáj.

Énekelte: Tóth Pál (61), 1970.



♩ = 117



1. É - des - a - nyám, el - me - gyek a kocs - má - ba bort in - ni,



fáj a szí - vem, nem bí - rok el - a - lud - ni.



Kit sze - ret - tem az a lány, az az e - nyém nem lesz már,



azt súg - ja a kis ma - dár a fű - lem - be:

*Refrén:* El kell fe - lej - te - ni, nem sza - bad sze - ret - ni

szí - vem - nek a leg - ked - ve - sebb vi - rág - ját.



É - des, ked - ves jó a - nyám, ha te tud - tad, mi vár rám,



mért ne - vel - tél föl er - re a vi - lág - ra?





2. Édes, kedves, jó anyám, ha te tudtad, mi vár rám,
mért nem dobtál a zavaros Tiszába?

(*Mer'*) El kell felejteni, nem szabad szeretni
szívemnek a legkedvesebb virágát.

Édes, kedves, jó anyám, ha te tudtad, mi vár rám,
mért nem dobtál a zavaros Tiszába?

3. Tisza vize vitt volna, vitt volna a Dunába,
nem lettem volna senkinek a babája.

(*Mer' most*) El kell felejteni, nem szabad szeretni
szívemnek a legkedvesebb virágát.

Édes, kedves, jó anyám, ha te tudtad, mi vár rám,
mért nem dobtál a zavaros Tiszába?

Énekelte: Tóth Pál (61), 1970.

39.

$\text{♩} = 84$



1. Szánt a bi- valy, se- je - haj, szánt a bi-valy, ri- peg - ro - pog a já - rom,



Ke - mény a föld a pa - csé - ri ha - tá - ron.



O - lyan ke - mény, hogy az e - ke, (a) trak - tor - e - ke se jár - ja,



Min - den lány - nak reg - ru - ta a ba - bá - ja.



2. Fölszántatom, seje-haj, fölszántatom a pacséri nagyutcát,
Vetek bele piros pünkösdi rózsát.
Belevetem magamat, magamat is virágnak,
Aki szeret, majd leszakít magának.

3. Fölszántatom, seje-haj, fölszántatom a pacséri temetőt,
Vetek bele a lovamnak legelőt.
Vetek bele szénát, zabot, rozsmaringot, rezedát,
Minden kislány öleli a babáját.

Énekelte: Bogisity Ferenc (64), 1970.

40.

♩ = 106



1. Ę - re gye - re, ne menj ā - ra,



Jobb út van ě - re, mint ā - ra.



Ę - re gye - re, szí - vem Ma - ris - ká - ja,



Adj egy csó - kot u - tol - já - ra.



2. – De én csókot nem adhatok,
Mert nem a te babád vagyok,
Csókot adok, akinek akarok,
Kinek a babája vagyok.

Együtt énekelte: Markus Lajosné Ádor Rozália (61) és Kis Józsefné Ádor Mária (68), 1970.

41.

♩ = 127

Nem vagy le-gény, Ber-ci, nem vagy le-gény, Ber-ci, nem mersz meg-csó - kol - ni.

A - pád, a - nyád e - lőtt, Szi - di né - néd e - lőtt pá - ros csó - kot ad - ni.

Ha én le - gény vol - nék Ber - ci, hoz - zád el - el jár - nék,

A - pád, a - nyád e - lőtt, Szi - di né - néd e - lőtt pá - ros csó - kot ad - nék.

Énekelte: Markus Lajosné Ádor Rozália (61), 1970.



42.

Giusto quasi rubato ♩ = 94

1)

1. Ár - va - lány - haj len - ge - dez a hegy - te - tón,

2)

Ár - va va - gyok, el - ha - gyott a sze - re - tóm.

A sze - mem - ben csak egy ár - va könny ra - gyog,

1)

Ér - zi szí - vem, nem so - ká - ra meg - ha - lok.

1) 2)

ossia ossia

2. Ha meghalok, széles úton vigyetek,
Rózsám kapujában le is tegyetek.
Nyissátok fel gyászkoporsóm tetejét,
Hagy hullajtsa, rózsám, gyászoskönnyeit!

3. Ha meghalok, nem kell nékem szerető,
Szeretóm lesz majd a gyászos temető.
A fejfámra csak az legyen ráírva:
Én is voltam hű szerető valaha.

Énekelte: Kis Józsefné Ádor Mária (68), 1970.



43.

Rubato $\text{♩} = 86$

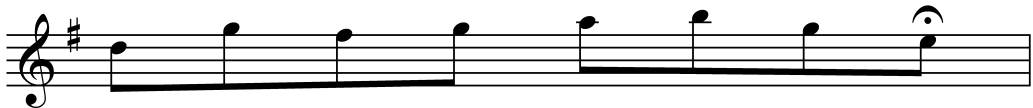
1)



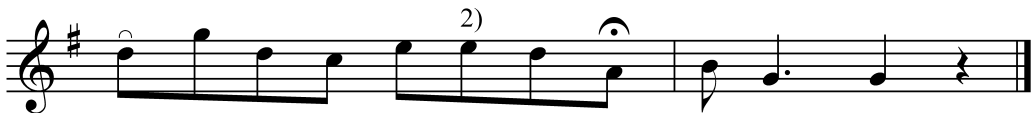
1. Ké - ket nyí - lott az i - bo - lya, nem sár - gát,



Mit ta - ga - dod, én is jár - tam te - hoz - zád.



Cif - ra - szű - röm szem - ta - nú - ja,



Hány - szor vol - tál a vál - lam - ra bo - rul - va.



2. vsz.

ossia

2. Ráborultál a vállamra, úgy sírtál,
Az ajkadról forró csókot osztottál.
Esküdöztél égre s földre,
Hogy hű maradsz mindörökre, s megcsaltál.

Énekelte: Cindrik Máttyás (64), 1970.



44.

Giusto quasi rubato $\text{♩} = 90$

1)

1. Két ma - lom - ra tar - tok szá - mot én,

De csak egy - től ve - szek vá - mot én.

Ko - pik a kő, majd meg - vá - gat - ta - tom,

2)

Fél - re vá - gom be - tyá - ros ka - la - pom.

1)

ossia

2)

2. vsz.

2. Valamennyi gádszér kacsza van,
 Mindnek kunkorékos farka van.
 Valamennyi betyáros legény van,
 Mindnek menyecske szeretője van.

Énekelte: Ónodi Tibor (13), 1970.

■ ■ ■ II. KATONADALOK ■

1.

♩ = 117



1. Négy lá - ba van a kecs - ké - nek,

1)



Ket - tő meg a me - nyecs - ké - nek,

2)



Há - rom a ta - li - ta - li - gá - nak.



Állj be, fi - am, ka - to - ná - nak.



2. vsz.

ossia

2. Állj be, fiam, katonának,
Jobb módod lesz, mint apádnak,
Nem kell a kaszát kalapálni,
Csak a lányok után járni.

Énekelte: Kis József (68), 1970.

2.

$\text{♩} = 114$

1) _____ 2) _____

1. Sár - ga a csi - kóm, sár - ga a nye - reg raj - ta,

3) _____

Most a - kar - tam hoz - zád men - ni raj - ta,

3) _____

Most a - kar - tam vé - led be - szél - get - ni,

4) _____

Itt van az i - dő, el - kell ma - sí - roz - ni.

1) 2) 3) 4)

2-4. vsz. 2-3., 6. vsz 5. vsz. 6. vsz.

2. Szárnya, szárnya, szárnya a madárnak,
Fáj a szíve sok édesanyának,
Fáj a szíve sok édesanyának,
Kiknek a fiát viszik katonának.

4. Egyenesen visznek a kaszárnyába,
Széket adnak, hogy üljek le rája,
Széket adnak, hogy üljek le rája,
Éles az olló, göndör hajam vágja.

3. Anyám, anyám, édes, kedves anyám,
De szomorú vasárnap délután,
Házunk előtt szépen muzsikálnak,
Engemet pedig visznek katonának.

5. Göndör hajam lehullik a földre,
Rezes csákót tesznek a fejemre.
Az lesz írva a csákóm oldalára:
Megszabadulok, babám, nemsokára.



6. Megszabadulok, meg is házasodok,
Azt veszem el, akit én akarok.
Majd elveszem azt a barna kislyányt,
Kivel eltöltöttem azt a sok éjszakát.

Énekelte: Kis József (68), 1970.

3.

$\text{♩} = 103$

I - des - a - nyám, ha be - jön, i des - a - nyám, ha be - jön E - ger - be,
A ka - szár - nya ab - la - kán, a ka - szár - nya ab - la - kán néz - zen be.
Ott lát en - gem ko - misz ba - ka ru - há - ban,
Kis ba - jú - szom pö - dör - ve, gön - dör ha - jam rö - vid - re van le - vág - va.

1)

ossia

Együtt énekeltek: Kis József (68) és Markus Lajos (63), 1970.



4.

$\text{♩} = 129$

1. De sze - ret - nék, de sze - ret - nék a ki - rály - lyal be - szél - ni!

De még job - ban, de még job - ban a szo - bá - já - ba be - men - ni.

Meg mon - da - nám a ki - rály - nak ma - gá - nak, (Hogy)

Já - nyo - kat is, szé - pe - ket is so - roz - zon be ba - ká - nak.

1)

2. vsz.

2. De a király, Károly király azt írta a levélbe',
 Nem illik a, nem illik a csákó a lány fejébe,
 Mert a lánynak harminchárom szoknya kell,
 Szoknya mellé, szép lány mellé hatos honvédbaka kell.

Énekelte: Kis József (68), 1970.



5.

$\text{♩} = 116$

1. Nyit - va van a szá - za - dos úr ab - la - ka,
Bar - na kis - lyány sír - va sé - tál a - lat - ta.
-Állj meg, állj meg, bar - na kis - lyány egy szó - ra,
Te le - szel a síz - vem vi - gasz - ta - ló - ja.

1)
ossia

2. – Nem állok én a százados úr szavára,
Úgy sem leszek százados úr babája.
Van már nékem a századában egy közlegény,
Kit nem adnék, százados úr, magáért.
3. A közlegény elesik a csatába,
Ki borul a barna kislyány vállára?
Ha elesik, szálljon áldás reája,
Még se leszek a százados úr babája.
4. – Barna kislyány, mit viszel a kosárba?
– Orvosságot viszek Galíciába.
Ellőtték a kis angyalom jobb karját,
Bal karjával öleli a babáját.

Énekelte: Kis József (68), 1970.



6.

♩ = 97

1. Re - ce - ce, nem va - gyok én ka - pi - tány,
1)
Re - ce - ce, nem já - rok én pa - ri - pán.
Ha - tos hon - véd - ba - ka va - gyok én,
Re - ce - ce, gya - log ma - sí - ro - zok én.
1)
2. vsz.

2. Recece, nincs a lánynak köténye,
Recece, elvesztette az este.
Elvesztette szombaton este,
Recece, mikor a bakát leste.

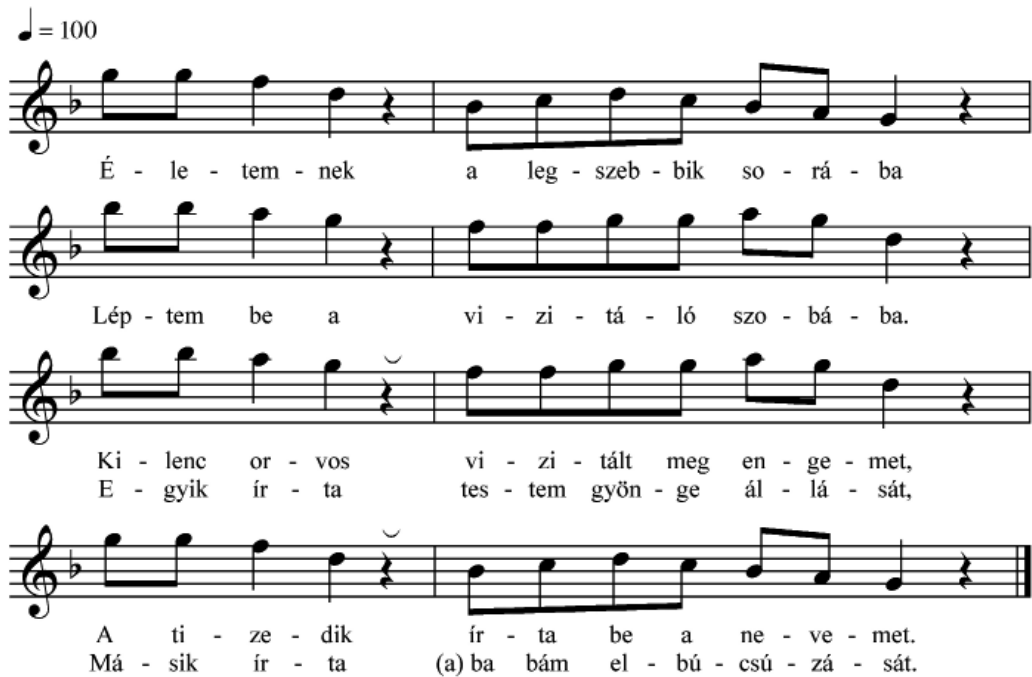
3. Recece, van a lánynak kötője,
Recece, megtalálta az este.
Megtalálta szombaton este,
Recece, mikor a bakát leste.

Énekelte: Kis József (68), 1970.



7.

$\text{♩} = 100$



É - le - tem - nek a leg - szeb - bik so - rá - ba
Lép - tem be a vi - zi - tá - ló szo - bá - ba.
Ki - lenc or - vos vi - zi - tált meg en - ge - met,
E - gyik ír - ta tes - tem gyön - ge ál - lá - sát,
A ti - ze - dik ír - ta be a ne - ve - met.
Má - sik ír - ta (a) ba bám el - bú - csú - zá - sát.

Énekelte: Kis József (68), 1970.



8.

$\text{♩} = 103$
1)

Ka - to - na let - tem én, de nem jó - ked - vem - ből,
 Szol - gá - lom a csá - szárt, de nagy kény - te - len - ség - ből.
 Ba - kan - csot is ad - nak, de rö - vid a szá - ra,
 Hosz - szú mar - sot fúj - nak, el - me - rül a sár - ba.

1)

ossia

Énekelte: Kis József (68), 1970.



9.

♩ = 125

Za - va - ros a Ti - sza vi - ze, nem fér a med - ré - be',
Sír egy kis - lány, el - hal - lik mesz - szi - re.
El - hal - lik a sva - rom - lé - ni - já - ba,
Is - ten ve - led, kis an - gya - lom, most látsz u - tol - já - ra.

Énekelte: Kis József (68), 1970.



10.

♩ = 113

1. A - rad fe - löl se - be - sül - ten jön - nek a ka - to - nák,
 Min - den szö - ke, bar - na kis - lyány vár - ja a ba - bá - já - t,
 De csak min - den ti - ze - dik - nek jön - visz - sza a pár - ja,
 A töb - bi - nek kö - zös sír - ban nyug - szik a ba - bá - ja.

2. Erdő mellett nyírfakereszt jelzi a sírunkat,
 Engemet egy barna kislány hiába siratgat,
Engemet már, barna kislány hiába siratgatsz,
 Orosz golyó fúrta át a bánatos szívemet,
 Írd meg, pajtás, az anyámnak, ne várjon engemet.
Egy szép csinos barna kislány majd megsirat engem.

Énekelte: Markus Lajos (63) és Kis József (68), 1970.



11.

♩ = 114



1. Már mi - kor én ti - zen - nyolc é - ves vol - tam,



Kis baj - né - tot az ol - da - lam - ra csa - tol - tam.



Lá - tod - e, ba - bám, lá - tod, mily fé - nyes a baj - né - tom,



Vi - o - la - színt ját - szik a baj - nét a bal ol - da - la - mon.



2. vsz.

2. vsz.

2. Ha én eztet tudtam volna előre,
Hogy én leszek a császárnak legénye,
Elbujdostam volna még tízéves koromba',
Hogy ne talált volna a behívó cédula.

Énekelte: Kis József (68), 1970.



12.

♩ = 95

1) 2)

1. Mi - kor én még ti - zen - nyolc é - ves vol - tam,

3)

Már én ak - kor há - za - sod - ni a - kar - tam,

Föl - ké - ret - tem ti - zen - két lányt szá - mom - ra,

4)

Mind a ti - zen - ket - tő hi - bát vett raj - tam.

1) 2) 3.a 3.b 4)

ossia 4-5. vsz ossia 2. vsz 2. vsz

- | | |
|--|--|
| <p>2. Az elsőnek kicsiny vagyok, az a baj,
Másodiknak barna vagyok, az a baj,
Harmadiknak, hogy a szemem lilakék,
Negyediknek kacsintásom nem volt szép.</p> | <p>4. Kilencedik pipafüstöt nem szívél,
Tizediknek göndör hajú legény kell,
Tizenegyediket az anyja nem adja,
Tizenkettedik nem megy férjhez soha.</p> |
| <p>3. Ötödiknek, hogy nem járok paripán,
Hatodiknak, mért nincsen édesanyám,
Hetediknek, hogy vagyonom kevés van,
Nyolcadiknak, hogy pénzem is szűken van.</p> | <p>5. Így hát nekem feleségem sosem lesz,
Nagyvilágban magamnak köll megélnem,
Gyalázattal nem élem világomat,
Katonának íratom fel magamat.</p> |

Énekelte: Bogisity Ferenc (64), 1970.



13.

$\text{♩} = 119$

1. Hi - deg szél fűj, é - des - a - nyám, hoz - za ki a ken - dóm,
Még az éj - jel fel - ke - re - sem a ré - gi sze - re - tóm.
Ki - ál - lok a ka - pu - já - ba,
Ki - be - szél - ge - tem ma - ga - mat vé - le u - tol - já - ra.

2. Ellőtték a jobb karomat, folyik piros vérem,
Nincsen nékem édesanyám, ki bekösse nékem.
– Gyere, kis angyalom, kösd be
Sebeimet, gyógyítsd meg a bánatos szívemet.
3. Odafenn a Kárpátokban dörögnek az ágyúk,
De sok magyar jó apának elfagyott a lába.
Nincsen, aki megsajnálja,
Csak az a sok apró gyerek, aki hazavárja.

Énekelte: Kis József (68), 1970.



14.

Rubato ♩ = 75



1. Túl az er-dőn ki-süt a nap, mé-gis mesz-sze van az ár-nyék tő-lem,



Le-ve-let írt a ga-lam-bom, köny-nyes volt a két ha-lo-vány szé-le,



A le-vél-be azt ír-ta, hogy jő-jek ha-za, fél e-gye-dül él-ni,



De sze-ret-ne pi-ros pűnk-ösd nap-ján vé-lem a temp-lom-ba men-ni.



2. vsz.

2. Nem megyek én többé haza, ne várj engem csókolni a szádat,
 Felejtsd el az ölelésem, felejtsd el a sok szép éjszakákat,
 Felejtsd el az ölelésem, arcomnak a csöndes mosolygását,
 Valahol az orosz földön az erdőben a síromat ássák.

Énekelte: Bogisity Ferenc (64), 1970.

15.

♩ = 87



1. Szé- les az I - son - zó vi - ze, kes - keny a híd raj - ta,



Ne menj ar - ra ma-gyar hu-szár, mert le e - sel ró - la.



Nem bá-nom én, hagy es - sek az I - son - zó vi - zé - be,



Úgy se lesz a há - bo - rú - nak so - ha - so - ha vé - ge.

2. Trieszt felől sebesülve jönnek a katonák,
De sok szőke kislány várja a babáját.
De csak minden tizediknek jön vissza a párja,
A többinek közös sírba' nyugszik a babája.
3. Ha meghaltam, ki fog engem akkor megsíratni?
Ki fog nekem koporsómra szemfödelet varrni?
Szemfödelem lesz nekem a véres köpönyegem,
Egy szép, csinos, barna kislány majd megsírat engem.

Énekelte: Cindrik Mátyás (64), 1970.

A 10. számú katonadal változata.

16.

♩ = 91

1)

1. Fa - lun la - kom én, fű - ge - fát tü - ze - lek,

Még ma dél - u - tán ba - bám - mal be - szé - lek,

Még ma dél - u - tán ba - bám - mal be - szé - lek,

Hol - nap dél - u - tán Ga - lí - ci - á - ban le - szek.

1) 2)

3. vsz.: rí - hat ossia

2. Megjött a levél fekete pecséttel,
 Megjött a muzska százezer legénnyel,
 Százezer legény áll a harc mezején,
 Sírhatsz, galambom, nem leszel az enyém.

3. Sírhat-ríhat az az édesanya,
 Kinek két fia van a háborúba',
 Kezét vagy lábát az ágyú ellövi,
 Meg sem hal szegény, élve eltemetik.

4. Pajtás, ha meglátsz rajtam egy mély sebet,
 Töltsd meg fegyvered, lőjél le engemet,
 Vagy szuronyodat szegezd a szívemnek,
 Ne hagyj sokáig szenvedni engemet.

Énekelte: Rózsáné Takács Zsófia (76), 1970.



17.

♩ = 100



1. Söp - rik a pá - pa - i ut - cát,



Ma - sí - roz - nak a ka - to - nák,



Ti - zen - hat esz - ten - dős bar - na kis - lány, bar - na kis - lány



Sé - tál a re - ge - ment u - tán.

2. – Hová, hová, barna kislány?
Kérdi tőle a kapitány.
– Mit kérdezi tőlem, a kapitány?
Megyek a szeretőm után.
3. Sehová se, barna kislány,
Lesz szeretőd a kapitány.
– Nem kell nékem, sej-haj, senki párja,
senki párja,
Ha az enyém be van zárva.
4. Be van zárva, el van zárva
Szabadkai kaszárnyába.
Kaszárnya ajtaja lukadjon ki, lukadjon ki,
Te meg, rózsám, szabadulj ki.
5. – Szabadulnék, de nem lehet,
Nagy az esküm, nem szegem meg,
Felesküdtem, sej-haj, sok időre, sok időre,
Hosszú három esztendőre.

Énekelte: Markus Lajosné Ádor Rozália (61), 1970.



18.

$\text{♩} = 113$

1. Há - zunk e - lőtt men - nek el a hu - szá - rok.
 É - des - a - nyám, én is kö - zé - jük ál - lok,
 Én le - szek az el - ső szá - zad sza - kasz - ve - ze - tő, ve - ze - tő,
 Nem a vi - lág ez a há - rom esz - ten - dő.

2. – Édesanyám, mi van a kötőjébe’?
 – Piros alma. – Adjon egyet belőle!
 Úgysem soká eszem anyám piros almáját, almáját,
 Viselem a Károly király ruháját.

Énekelte: Markus Lajosné Ádor Rozália (61), 1970.

19.

♩ = 110



1. Már mi-ná-lunk, ba-bám, már-mi-ná-lunk, ba-bám az jött a szo - kás - ba,



Nem sze-dik a megy-gyet, nem sze-dik a megy-gyet fe-de - les ko - sár - ba.

1)



Föl - megy a ba-ka a fá - ra, meggy - fa te - te - jé - be,



Le-ráz-za a megy-gyet, te meg, ba-bám, szed-jed a ró-zsás kö-té - nyed - be.

1)



ossia

3-4. dallamsorra:

Alacsony a csárda mestergerendája,
Lehajlik a babám, lehajlik a babám rózsás bokrétája.

2.

Már minálunk, babám, már minálunk, babám, az jött a szokásba,
A lányok is mennek, a lányok is mennek most már sorozásra.
Huszár lesz a Julcsa, ugyebár hogy furcsa,
Aztán berukkolnak, sokat gyakorolnak, lóni is tanulnak.

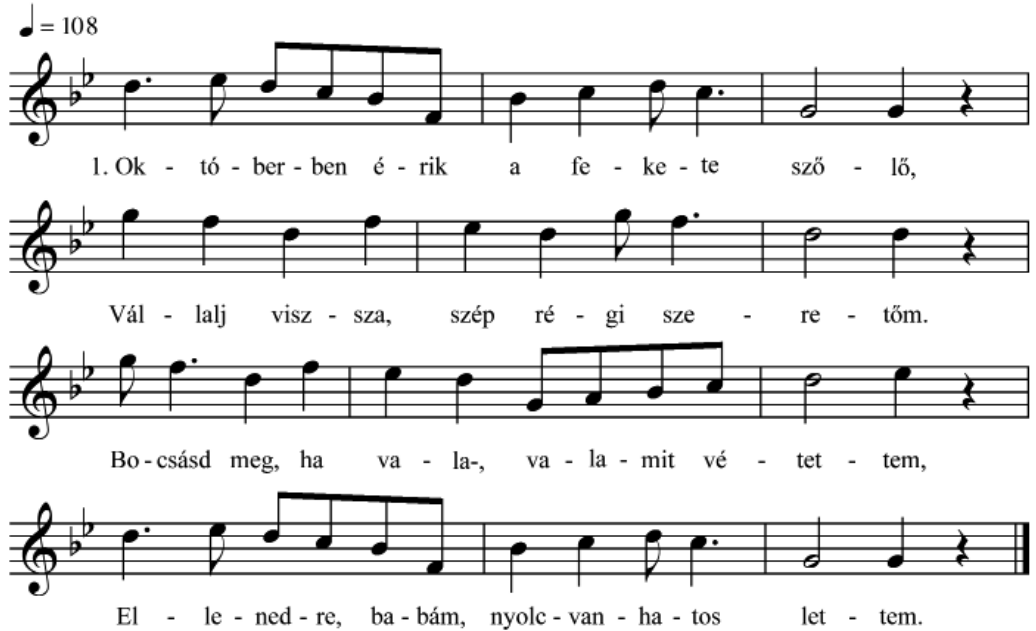
3-4. dallamsorra:

Cugszfírer úr Sára kiáltja, hogy rajta,
Még akkor se félnek, ha meg vannak löve, ha meg vannak löve.

Énekelte: Kis József (68), 1970.

20.

♩ = 108



1. Ok - tó - ber - ben é - rik a fe - ke - te sző - lő,
Vál - lalj vis - sza, szép ré - gi sze - re - tőm.
Bo - csásd meg, ha va - la-, va - la - mit vé - tet - tem,
El - le - ned - re, ba - bám, nyolc - van - ha - tos let - tem.

2. – Kinek varrod, babám, ezt a selyem-
kendőt?
– Néked varrom, hogy legyél szeretőm.
Négy sarkába, de négy szál rezedavirágot,
Közepébe, babám, te leszel a párom.

3. – Kinek varrod, babám, azt a fehér inget,
Mikor engem a harctérre visznek?
Ha meghalok, babám, jó lesz fájdalmas
sebemre,
Ha meghalok, babám, eltemetnek benne.

Énekelte: Markus Lajos (63), 1970.



21.

$\text{♩} = 105$

1. Sza - bad - ka - i ka - szár - nyá - ra rá - szál - lott egy gó - nya,
Vi - zet ho - zott a szá - já - ba, reg - ru - ták szá - má - ra.
Mosd - ja - tok reg - ru - ták, mert po - ro - sak vagy - tok,
Azt csak a jó Is - ten tud - ja, hogy mi - kor sza - ba - dul - tok.

2. Mikor mentem afírolni, fegyver volt az első,
Rítt a bundás, hullt a könnye, mint a záporoső.
Ne sírj bundás, ne ríj, letelik az idő,
Nekem is volt, de már lejárt a három esztendő.

Énekelte: Kis József (68), 1970.



22.

♩ = 92



Szép csár-dás-né, an-gya-lom, nem-so-ká-ra itt ha-gyom a kan-tin-ba'.



El-múl-tak a víg na-pok, ha-za-fe-lé bal-la-gok a fa-lum-ba.



A-kár-hogy áll a szá-zad, ö-le-lem és csó-ko-lom a ba-bá-mat,



Ör-mes-ter, a vén zu-pás, nem ve-zé-nyel ez-u-tán ra-port-ra.

Énekelte: Cindrik Mátyás (64), 1970.



23.

$\text{♩} = 114$

Őr - mes - ter úr fe - ke - te su - bá - ja,
Bar - na kis - lány hú - zó - dik a - lá - ja.
Men-nél job - ban hú - zó - dik a - lá - ja, an - nál job - ban ki - lát szik a
Zan - cvaj - draj - fi - ri fe - hér lá - ba szá - ra.

1)

ossia

Énekelte: Bogisity Ferenc (64), 1970.



24.



$\text{♩} = 98$

Kis ka-la-pom a szeg-re, baj-né-tom meg mel-lé-je fel-a-kasz-tom,
 Bar-na kis-jány a-lat-ta pi-ci szá-ját a csók-ra i-ga-zít-ja.
 Még az any-ja mond-ja, csal-fa a jány csók-ja.
 Csal-fa a jány ak-kor is, mi-kor i-mád-ko-zik is a temp-lom-ba.

Énekelte: Kis József (68), 1970.



25.

♩ = 112

1. A - nyám, a - nyám, é - des, ked - ves a - nyám,
 De szo - mo - rú va - sár - nap dél - u - tán.
 Há - zunk e - lőtt szé - pen mu - zsi - kál - nak,
 1) En - ge - met pe - dig visz - nek ka - to - ná - nak.
 2)

3. vsz. 4. vsz.

2. Kapitány úr, alázattal kérem,
 Adjon egypár szabad napot nékem.
 Engedjen el, haza szabadságra,
 Szombaton este várnak vacsorára.
3. Vasárnap vár engemet egy szőke,
 Hétfőn barna lány ül az ölembe.
 Kedden már egy vörös hajú vár rám,
 Eztet a kis utat szerdára megjárnám.
4. Esik eső, hullajtja a könnyét,
 Szerdán reggel úgy is visszajönnék.
 Ha elbúcsúzhatnék a lányoktól,
 Bánja a fene, ha meg is halnék akkor.
5. És ha meghalnék szerda estére,
 Írják meg ezt egy hosszú levélbe?
 Küldjék el egy szép barna kislánynak,
 Annak a csúnya, hűtlen csapodárnak.

Énekelte: Tóth Pál (61), 1970.

A 2. számú katonadal változata.

Rubato $\text{♩} = 85$



1. Csön-des é-jel a tá-bor-ban el-me-ren-gek a tűz mel-lett,



Baj-tár-sa-im kö-rü-löt-tem szép csen-de-sen szen-de-reg-nek,



E-lő-ve-szem ke-be-lem-ből, és a-mi-kor sen-ki sin-csen, a-ki lás-sa,



Rá-csó-ko-lom a lel-ke-met egy her-va-dó ró-zsa-szál-ra.



ossia

2. vsz.

2. Ha egy golyó szíven talál odakinn a zivatarban,
Az utolsó leheletem a te neved súgja halkán,
És amikor eltemettek, szuronyomat tűzzetek a keresztfámra,
Szurony mellé szép csendesen tűzzetek egy rózsaszálat.

Énekelte: Markus Lajos (63), 1970.



27.

♩ = 108



Hu-szon-egy, hu-szon-ket-tő, hu-szon-há-rom, tí-zes ba-ka a leg-el-ső a vi-lá-gon.



Mi-kor megy, ha el-in-dul a csa-tá-ba, fut a ro-mán, a-lig bír-ja már a lá-ba.



Meg-állj, ro-mán, tu-dom, nin-csen le-ve-led, ez a grá-nát az e-ge-kig fel-ve-zet.



Mond-já-tok meg Szent Pé-ter-nek, ne e-resz-szen be ben-nün-ket,



tí-zes ba-ka még on-nan is ki-ve-ri.

Énekelte: Markus Lajos (63), 1970.



28.

♩ = 85



1. Csá - szár - kör - te nem vad - al - ma,



Ár - vá - ból van (a) jó ka - to - na,



Ár - vá - ból van (a) jó ka - to - na,



Kit meg nem si - rat - nak so - ha.



2. vsz.

2. vsz.

- 2. Csillog, villog a fegyverem,
Elhagyott a szép kedvesem,
Elhagyott a szép kedvesem,
Most a másét szeretgetem.

Énekelte: Markus Lajosné Ádor Rozália (61), 1970.

Az 1. szerelmi dal változata.

29.

♩ = 113



1. Há - bo - rú - ban nin - csen ha - szon, nin - csen ha - szon, nin - csen ha - szon,



Csak az a sok ha - di asz - szony, ha - di asz - szony, ha - di - asz - szony.



Ha - di asz - szony, ha - di jány, ha - di kis - jány a ba - bám,



Azt mond - ta, hogy sze - ret en - gem i - ga - zán.



El - ső nap ér - tem élt - halt, ö - lelt, csó - kolt, majd fel - falt,



Má - so - dik nap már meg - csalt.

3-6. dallamsorra:

Hadi segély, udvarló, csipkés, selyembugyogó,

Sárga cipő, ruha, ékszer, jaj, de jó!

De már mostan nem nevet, mikor itt a hadi gyerek,

Segíteni nem lehet.

Együtt énekelt: Markus Lajos (63) és Kis József (68), 1970.

30.

♩ = 118

Húzd rá, ci - gány, ka - pom a se - gélyt,
 Is - ten, az u - ram ha - za ne se - gítsd.
 Még az u - ram itt - hon volt, száz fo - rin - tom so - se volt,

Együtt énekelte: Markus Lajos 63 éves és Kis József (68), 1970.

■ ■ ■ III. PANASZDALOK, KESERGŐK ■

1.

Parlando ♩ = 82

1. É - des - a - nyám is volt né - kem,
Ke - ser - ve - sen ne - velt en - gem,
Éj - sza - ka font, nap - pal mo - sott,
Jaj, de ke - ser - ve - sen tar - tott.

2. Mikor mentem hazafelé,
Megnyílt az ég háromfelé,
Ragyogtak rám a csillagok,
Mert tudták, hogy árva vagyok.

3. Édesanyám édes teje,
Keserű a más kenyere,
Keserű is, savanyú is,
Néha-néha panaszos is.

Énekelte: Bogisity Ferenc (64), 1970.

2.

Rubato ♩ = 90

1. Ha ki - me - gyek a te - me - tő mély ár - ká - ba,
 Rá - bo - ru - lok é - des - a - nyám sír - hal - má - ra.
 Kelj fel, a - nyám, kelj fel, kelj fel a sí - rod - ból,
 Nézd meg, mil - lyen csa - var - gó lett a fi - ad - ból.

2. Ha kimegyek a temető mély árkába,
 Béklyót vetek kis pej lovam négy lábára.
 Legelj, lovam, legelj, itt maradok veled,
 Nem messze van ide, kit a szívem szeret.

Énekelte: Kis József (68), 1970.



3.

♩ = 100



É - des - a - nyám, ha meg - unt kend tar - ta - ni,



Vi - gyen kend ki a pi - ac - ra e - lad - ni.



Ott is ott lesz az én ró - zsám meg - ven - ni,



Drá - ga pénz - zel fog ő ér - tem fi - zet - ni.

Énekelte: Tóth Pál (61), 1970.



4.

Rubato ♩ = 94

1. Azt a - kar - ják, egy le - gény - nek le - gyek fe - le - sé - ge.
 El is ké - szí - tett az a - nyám már az es - kü - vő - re.
 Ko - szo - rú - t is ve - gyél, a - nyám, e - gyet u - tol - já - ra,
 Tűz - zél e - gyet a ha - jam - ba, majd a ko - por - só - ba.

2. Rokonaim, vendégeim, gyászba öltözzetek,
 Ti meg, kedves vőfényeim, tegyetek a sírba.
 Vőlegényem, fejem felett tartsd a keresztemet,
 Te meg, anyám, holtam után tartsad esküvőmet.

Énekelte: Márkus Antalné Pék Erzsébet (38), 1972.



5.

Elmulattam mindenemet,
Hat ökrömet, szekeremet,
Ekevasam, csoroszlyámat,
Imádságos Bibliámat.

Énekelte: Tóth Pál (61), 1970.

6.

Mindenszentek után akármerről
Fújjon a szél, hideg az.
Endre báró kanászának
Nincsen szűre, fázik az.

Énekelte: Tóth Pál (61), 1970.

Az 5. és 6. dal lejegyzésekor nem készült hangfelvétel, így azok dallamát nem tudjuk közölni. Az egyébként ritka előfordulású dalokat adatközlőjük a valamikori Kalmár pusztán számadó kanász édesapjától tanulta gyermekkorában az első világháború tájékán.



7.

Parlando ♩ = 90



1. Te - le van a csip - ke - bo - kor bim - bó - val,



Te - le van az én szí - vem is bá - nat - tal.



Maj' ha az a csip - ke - bo - kor el - her - vad,



Az én szí - vem bá - na - tá - ban meg - ha - sad.

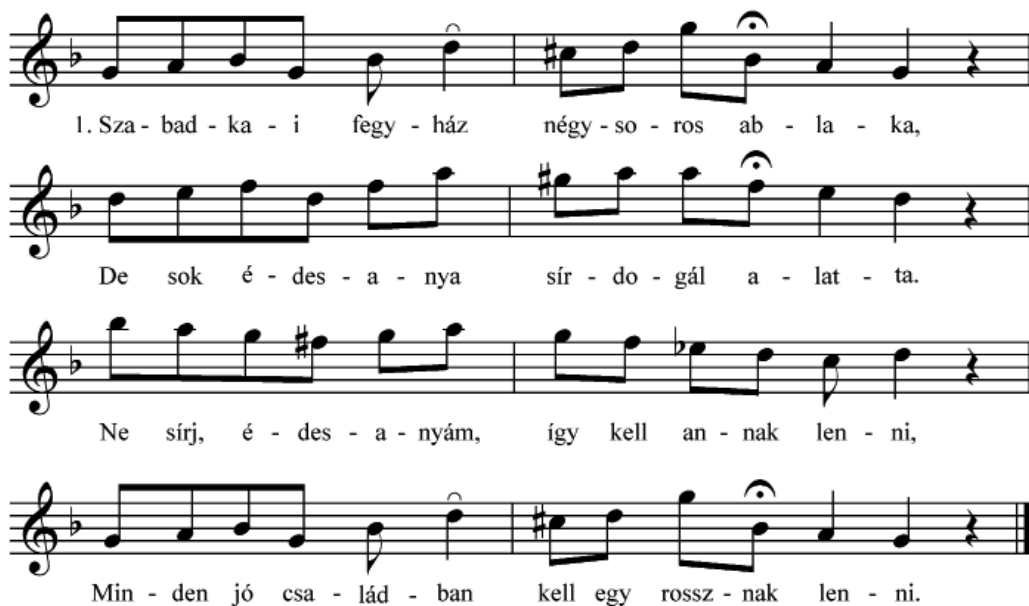
- | | |
|--|--|
| <p>2. Volt énnékem édesanyám, de már nincs,
Mer' elvitte a szegedi nagy árvíz.
Kilenc hete, hogy én ötet halászom,
Nagy az árvíz, könnyeimtől nem látom.</p> | <p>3. Kihalásztam édesanyám kendőjét,
Kivarrattam négy sarkába a nevét.
Közepébe búbánatom rakattam,
Édesanyám, de árvának maradtam.</p> |
|--|--|

Énekelte: Juhászné Kollár Erzsébet (61), 1972.

■ ■ ■ IV. RAB-, BUJDOSÓ, PÁSZTOR- ÉS BETYÁRDALOK ■

1.

Rubato ♩ = 87



1. Sza - bad - ka - i fegy - ház négy - so - ros ab - la - ka,
De sok é - des - a - nya sír - do - gál a - lat - ta.
Ne sírj, é - des - a - nyám, így kell an - nak len - ni,
Min - den jó csa - lád - ban kell egy rossz - nak len - ni.

2. Testvérek, rokonok, de hűtlenek vagytok,
Nehéz rabságomban meg se látogattok.
Nem fogok rossz lenni, majd ki fogok jönni,
A testvéri jóságot vissza fogom adni.

Énekelte: Bogisity Ferenc (64), 1970.

2.

Rubato ♩ = 85



1. Be - csü - le - tes em - ber vol - tam i - dá - ig,
 Azt a - kar - ják, hogy ne le - gyek so - ká - ig.
 Majd meg - lát - ják, o - lyan dol - got csi - ná - lok,
 Vér - be már - tom ezt a cu - dar vi - lá - got.

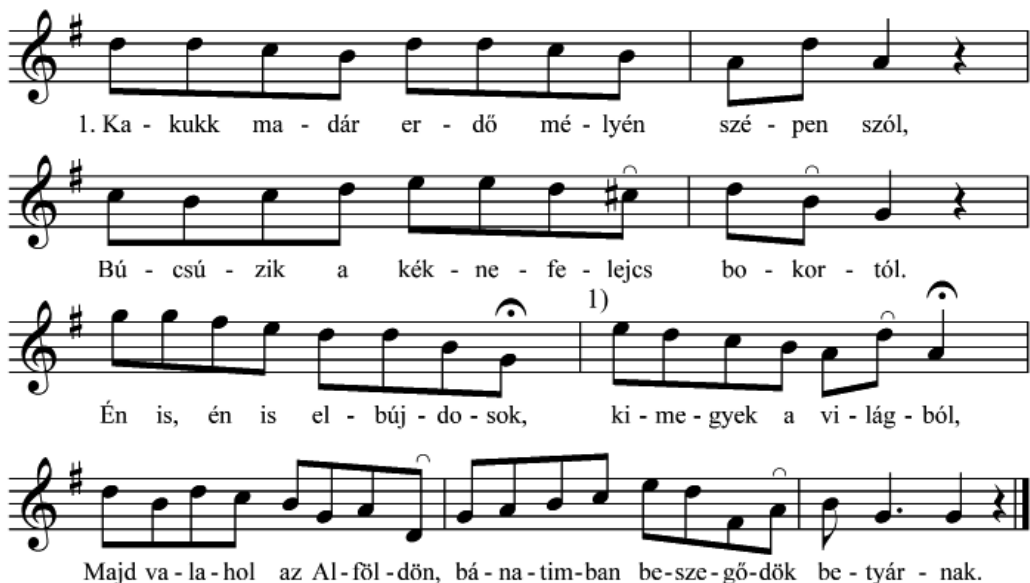
2. Kitagadott engem az úr magától,
 Mert nem születtem becsületes anyától.
 De bár lettem volna az erdőben vadállat,
 Nem gyötörné a szívemet a bánat.

Énekelt: Bogisity Ferenc (64), 1970.



3.

Rubato ♩ = 91



1. Ka - kukk ma - dár er - dő mé - lyén szé - pen szól,
Bú - csú - zik a kék - ne - fe - lejcs bo - kor - tól.
Én is, én is el - búj - do - sok, ki - me - gyek a vi - lát - ból,
Majd va - la - hol az Al - föl - dőn, bá - na - tim - ban be - sze - gő - dők be - tyár - nak.



1)
2. vsz.

2. A betyárnak jól megy dolga, hiába,
Erdő mélyén nefelejcs a párnája.
Kakukk madár ébresztgeti, rákiált az alvóra:
– Kelj fel, betyár, ne aludj már, éjfél után egyet ütött az óra.

Énekelte: Kis József (68), 1970.



4.

♩ = 96

1. Ron - gyos csár - da két ol - da - la fa - kó,
 Ben - ne mu - lat az a hí - res Pat - kó.
 Csár - dás - né - nak így ad - ja fel a szót:
 Lá - tott - e már egy lo - von hét pat - kót?

2. Ha nem látott, jöjjön ki hát, lássson!
 Négyet visel e gyönyörű Bársony,
 Az ötödik magam vagyok, hej, de,
 Kettő meg a csizmámra van verve.

Énekelte: Cindrik Mátyás (64), 1970.



5.

Rubato ♩ = 90



1. Kon - do - ro - si csár - da mel - lett, csár - da mel - lett,



Gu - lya, mé - nes ott de - lel - get, ott de - lel - get:



Csár - da - be - li szép asz - szony - nál



Bort i - szik a csi - kós boj - tár, az ő - reg boj - tár.

Énekelte: Markus Lajos (63), 1970.

A fenti dal alapszövege Arany Jánostól származik. Arany János 1850-ben írt *A betyár* címmel négyrészes versciklust. A versciklus első darabjának első és negyedik versszaka vált népdallá. Az említett két versszak eredetije a következő:

*Kondorosi csárda mellett
Gulya, ménes ott delelget:
Csárdabeli szép asszonynál
Bort iszik az öreg-bojtár.
Héj, kocsmáros, eb az ingét!
Elszeretik a menyecskét!...
El van az már réges-régen,
A felől már alhatik ken'.*



6.

$\text{♩} = 100$

1)

1. Most jöt - tem Gyü - lá - ról,
 Gyü - la - i vá - sár - ról.
 2)
 Meg - ös - mer - nek en - ge - met a
 Lo - vam já - rá - sá - ról.

1.a 1.b 2.a 2.b 2.c

ossia 2. vsz. 4. vsz. 5. vsz. 6-7. vsz.

- | | |
|--|---|
| <p>2. A lovam neve Szajkó,
 Magam vagyok Ferkó,
 Kis pej lovam lábairól
 Leesett a patkó.</p> <p>3. Csak egy maradt rajta,
 Azt is egy szeg tartja.
 Gyere, kovács, jó barátom,
 Igazítsd meg rajta.</p> | <p>4. Amëre én járok,
 Még a fák is sírnak,
 Rezgönyárfa hulló levelei
 Mind engem siratnak.</p> <p>5. Hulljatok levelek,
 Rejtsetek el engem,
 Mer' az az én jó édesanyám
 Kitagadott engem.</p> |
|--|---|



6. Repülj, fecském, repülj
Határon keresztül,
Szállj be az édesanyámhoz,
Maga van egyedül.

7. Ha kérdi, hol vagyok,
Mondd, hogy beteg vagyok,
Szabadkai fegyháznak a
Vaságán hervadok.

Énekelte: Bogisity Ferenc (64), 1970.

7.

♩ = 98

1. A ke - ré - nyi bí - ró - nak
Jó két lo - vat mon - da - nak.
El - lop - nám az 1) 2) ég - ca - ka,
Hogy - ha rám nem vir - rad - na.

1) 2)
2. vsz. 4. vsz.





2. Kezd a hajnal hasadni,
Jön két zsandár vasalni,
Megvasalják a gyöngé kezemet,
Úgy visznek az egyesbe.
3. Egyesbűl a kettesbe,
Kettesbűl a négyesbe,
– Gyere, rózsám, váltsál ki,
Ne hagyjá’ elhervadni!
4. – Kiváltalak, ki, ki, ki,
Nem hagylak elhervadni,
Eladom a sárga lakkcipőm,
Kiváltom a szeretőm.

Énekelte: Szabóné Kovács Rozália (35), 1971.



■ ■ ■ V. MUNKADALOK ■

1.

♩ = 110

Le - ment a nap, még sincs es - te,
Nap - szá - mos - nak nin - csen ked - ve.
Vol - na ked - ve ha - za - men - ni,
De a gaz - da nem en - ge - di.

Énekelte: Tóth Pál (61), 1970.

A dalt a közismert dallamán közöljük.

2.

♩ = 107

1. Ha ki - me - gyek én a rét - re ka - szál - ni,
 Sű - rű a fű, nem bí - rok ren - det vág - ni,
 Sű - rű a fű, rá - haj - lik a ren - dem - re,
 Ré - gi ba - bám, ju - tok - e még e - szed - be?

2. Ha kimegyek én a rétre kaszálni,
 Leülök a rendem végén tanyázni,
 Leülök én, siratom a babámat,
 Kit már régen elvittek katonának.

Énekelté: Kis József (68), 1970.



3.

♩ = 95



1. Sü - rű csil - lag rit - kán ra - gyog az é - gen,



Az én ba - bám szé - nát ka - szál a ré - ten.



O - lyan szé - pen pen - ge-, pen - ge-, pen - ge - ti a ka - szá - ját,



O - da - vár - ja kö - kény - sze - mű ba - bá - ját.

2. Ha legény vagy, gyere velem kaszálni,
Ne csak mindig a lányokkal cicázni.
Vágok olyan sűrű, sűrű, sűrű rendet a réten,
Kilenc kislány nem szedi fel a héten.

Énekelte: Markus Lajos (63), 1970.



■ VI. HÁZASULÓ, LAKODALMAS, MULATÓS DALOK ■■■

1.

$\text{♩} = 86$

1. Nem há - za - so - dok meg so - ha,
Nem le - szek asz - szony bo - lond - ja,
Hogy en - gem egy asz - szony eg - re - cí - roz - tas - son,
O - lyan nincs, nem is volt, nem is lesz a si - fo - nyír - ba'!

2. Nem megyek én férjhez soha,
Nem leszek ember bolondja,
Hogy engem egy ember, agyba-főbe verjen,
Olyan nincs, nem is volt, nem is lesz a sifonírba'!

Énekelték: Markus Lajos (63; 1. versszak) és Markus Lajosné Ádor Rozália (61; 2. versszak), 1970.

3.

♩ = 120

1. Ég a guny - hó, ro - pog a nád,
Szo - rítsd hoz - zád ezt a bar - nát!
Még a bar - nát szo - ron - ga - tod,
A szől - két meg el - sza - laj - tod!

1)
4. vsz.

2. – Kis Katica, nagy Katica,
Mit álmodtál az éccaka?
– Azt álmodtam az éjszaka,
Szeretóm volt egy kis baka.

3. Ég a rőzse, szaladj Örzse,
Mert megég a szoknyád széle.
Ha megég a szoknyád széle,
Fenének se kellesz többet.

4. Kis Komárom, nagy Komárom,
De szép kislány ez a három.
De szeretném az egyiket,
Három közül a legszebbiket.

Énekelte: Markus Lajosné Ádor Rozália (61), 1970.



4.

♩ = 81



1. Ki - haj - tom a li - bám a rét - re,



Ma - gam is le - ü - lök mel - lé - je.



Na - gyó - kat kur - jan - tok: li - ba, li - bu - kám!



Ül - jél az ö - lem - be Zsu - zsi - kám.



2. vsz.

2. Kihajtom a libám a rétre,
Magam is leülök melléje.
Nagyokat koppantok a liba fejére,
Libukám, ne menj a vetésre!

3. Lukas a kalpom teteje,
Kilátszik a hajam belőle.
Szégyellem magamat legény létemre,
Hogy lukas a kalpom teteje.

4. Lukas a kemence teteje,
Kilopták a rétest belőle.
Kilopták a rétest, csuhaj, a mákost,
Mivel kínáljuk meg most a Jánost?

Énekelte: Cindrik Mátyás (64), 1970.



5.

♩ = 132

1. Szép he - lyen van Má - ri né - ni kocs - má - ja.
 1) Min - den le - gény be - jut az ud - va - rá - ba.
 2) 3) Én is be - kö - tőm a kis - pej lo - va - mat,
 Sá - ri - ká - val ki - mu - la - tom ma - ga - mat.

1) 2) 3.a 3.b
 3. vsz. ossia 2. vsz. 3. vsz.

2. Hajjátok-e, morovici cigányok,
 Ezt a nótát csak szomorún húzzátok,
 Nincsen se cipőm, se harisnyakötőm,
 Elhagyott az igaz szívű szeretőm.

3. Szőke kislány, ha bemegy a templomba,
 Selyemszoknya vágódik fel alóla,
 Selyem a köténye, csipkés az eleje.

Énekelte: Szabó Erzsi (13), 1970.



6.

♩ = 99



1. Még azt mond-ják, nem me - rek, még azt mond-ják, nem me - rek,



nem me - rek én a kocs - má - ba be - men - ni.



Mer' azt mond-ják, ott van - nak, mer' azt mond-ják meg - fog - nak a



da - ru - tol - las le - gé - nyek.



Gyer - tek e - lö, da - ru - tol - las le - gé - nyek,



Szá - zan vagy - tok, szá - za - tok - tól sem fé - lek.



Hagy tud - ja meg a ba - bám, meg a ren - dőr ka - pi - tány,



Ki a le - gény a csár - dá - ban i - ga - zán.

Énekelte: Markus Lajos (63), 1970.



7.

♩ = 110

Por - zik, por - zik a pa - csé - ri ut - ca, mi - kor vé - gig me - gyek raj - ta,

Nyí - lik, nyí - lik a ba - bám ab - la - ka, mi - kor ko - pog - ta - tok raj - ta.

Nyisd ki, ba - bám ab - la - ka - i - dat, hall - gasd meg a pa - na - sza - i - mat,

Mert a te ba - bád - nak bá - na - tos a szi - ve, nin - csen a - ki meg - ö - lel - je.

1) 2)

ismétlés ismétlés

3-4. dallamsorra:

(De) Nem nyitom ki ablakaimat, nem hallgatom panaszaidat,
Mer' én azt hallottam, te sokat tudsz hazudni, nem akarlak meghallgatni.

Énekelte: Kis József (68; 1. versszak), kiegészítette a refrénnel Tóth Pál (61), 1970.

■ ■ ■ VII. TRÉFÁS DALOK, CSÚFOLÓDÓK ■

1.

♩ = 125



Már mi - ná - lunk, ba - bám, már - mi - ná - lunk, ba - bám az jött a szo - kás - ba,



Nem sze - dik a megy - gyet, nem sze - dik a megy - gyet fe - de - les ko - sár - ba.



Föl - má - szik a le - gény a meggy - fa te - te - jé - re,



Le - ráz - za a megy - gyet, te meg, ba - bám, szed - jed ró - zsás kö - té - nyed - be.

Énekelte: Szabó Erzs (13), 1970.

A dallamot lásd még a 19. katonadalnál.

2.

♩ = 139



1. Kis pa - csé - ron nincs több le - gény csak ket - tű, csak ket - tű,



Az is o - lyan, mint a ron - gyos zseb - ken - dő, zseb - ken - dő,



Szé - le ron - gyos, a kö - ze - pe pe - né - szes, pe - né - szes,



I - lye - nek a kis pa - csé - ri le - gé - nyek, le - gé - nyek.

2. Kispacséron nincs több kislány csak kettő, csak kettő,
 Az egyiket elszerezte a jegyző, a jegyző,
 A másik meg a kapuban neveti, neveti,
 Hogy őt meg a plébános úr szereti, szereti.

Énekelté: Markus Lajosné Ádor Rozália (61), 1970.



3.

♩ = 96

1) 2) 3)

1. A pa - csé - ri híd a - latt lá - nyok sü - tik a ha - lat.
 Zseb - ken - dő - be ta - kar - ják,
 A le - gény - nek úgy ad - ják,
 Én is et - tem be - lö - le, sze - rel - mes let - tem tő - le.
 Zseb - ken - dő - be ta - kar - ják, a le - gény - nek úgy ad - ják.

1) 2) 3.a 3.b

B: 2. vsz. A: 2. vsz. B: 2. vsz. A: ossia


2. A pacséri kanális, elhagyott a babám is.
 Ha elhagyott, hagyjon is,
 Megélek én magam is,
 Találok én szeretőt, minden ujjamra
 kettőt.
3. A pacséri csárdában ecet ég a lámpában.
 Meg sem gyújtják, mégis ég,
 Kilenc zsandár a vendég,
 A tizedik berúgott, hazamenni nem
 tudott.

Énekelte: Kis József (68), 1970.
 Markus Lajosné Ádor Rozália (61), 1970.



4.

$\text{♩} = 107$



1. Ha be - me - gyek, ha be - me - gyek a temp - lom - ba,
 Rá - ve - tem a sze - mem a pap - ra.
 Mon - dok ne - ki o - lyan jó na - pot,
 Hogy el - ej - ti meg fel - ve - szi a ka - la - pot.

2. Ha bemegyek, ha bemegyek a templomba,
 Rávetem a szemem a papra.
 Teszek neki olyan fogadást,
 Hogy soha el nem, soha el nem hagyjuk egymást.

Énekelte: Kis József (68), 1970.



5.

♩ = 112



Egy asz- szony - nak ki - lenc a le - á - nya, hív-ja ő - ket va - cso - rál - ni:



Er - zsi, Pi - ri, Sá - ri, Ju - lis - ka, Ro - zá - li,



El - la, Bel - la, Ka - ro - li - na, Má - ri, gyer - tek va - cso - rál - ni.

Énekelte: Markus Lajosné Ádor Rozália (61), 1970.



6.

♩ = 97



1. Meg ne mond - ja, ko - má - m - asz - szony, az u - ram - nak,



Hogy el - ad - tam a ka - ka - som a ko - fá - nak.



Hogy - ha kér - di, ho - va lett,



Mond - ja, kend, hogy el - ve - szett, ko - má - m - asz - szony.

2. Ördög bújjon komámasszony kebelébe,
Kilenc deci pálinka van a bögyébe'.
Tizediket most issza,
Tizediket most issza, komámasszony.

Énekelt: Markus Lajosné Ádor Rozália (61), 1970.



7.

♩ = 124

Mi, mi, mi, mi, mi, mi, mi, mi, mi, mi, mi, mi, mi,
mi, mo-zog a zöld-le-ve-les bo-kor-ba?
Azt hit-tem én, hogy egy ró-ka, vagy egy nyúl,
Se nem ró-ka, se nem nyúl, ko-mám-asz-szony meg egy úr
ott-mo-zog a zöld le-ve-les bo-kor-ba'.

Énekelte: Kis József (68), 1970.



8.

♩ = 102



1. Sár - ga - díny - nye rá - fu - tott a gö - rög - re,



Me - lyi - künk - nek ka - csin - tó - sabb a sze - me?



Lám az e - nyém nem szo - kott ka - csin - ta - ni,



Mé - gis tu - dok a le - gény - nek ha - zud - ni.

2. Elmennék én tihozzátok egy este,
De szemetes a házatok eleje,
Sárga cipóm fölszedi a szemetet,
Teveled sem kötném be a szememet.

3. Elmennék én tihozzátok egy este,
Ha az anyád a kapuban nem lesne,
De az anyád, az a csalfa menyecske
Kihallgatta, mit beszélünk az este.

Énekelte: Markus Lajosné Ádor Rozália (61), 1970.

9.

♩ = 116



1. Lá - nyok, lá - nyok, kis - pa - csé - ri lá - nyok,



Van - e nek - tek le - ra - kott szok - nyá - tok?



Ha nincs nek - tek le - ra - kott szok - nyá - tok,



Nem is vagy - tok kis - pa - csé - ri lá - nyok,



Tisz - te - lem a ré - gi sze - re - tő - met.



2. Lányok, lányok, kispacséri lányok,
Közületek csak egyet sajnálok,
Ha az az egy köztetek nem volna,
Elválásom százszor könnyebb volna,
Tisztelem a régi szeretőmet.

3. Lányok, lányok, kispacséri lányok,
Közületek csak egyet sajnálok,
Ha az az egy bazsarózsa volna,
Éjjel-nappal a kalapomnál volna,
Tisztelem a régi szeretőmet.

4. Lányok, lányok, kispacséri lányok,
 Van-e nektek százezer dinártok?
 Ha nincs nektek százezer dinártok,
 Nem is vagytok hozományos lányok,
 Csókolom a régi szeretőmet.

Énekelte: Markus Lajosné Ádor Rozália (61), 1970.

10.

♩ = 90

1. Kor - má - nyos úr, jól ve - zes - se a ha - jót,
 Ha - za - fe - lé ve - gye a di - rek - ci - ót.
 1)
 Kor-má-nyos úr, ar - ra tart - son, a - mer - re a kis an - gya - lom áll az ut - ca - sar - kon,
 Ú - gyis tu - dom, ve - lem a - kar be - szél - ni.
 1)
 2. vsz.: az i - ci - ke - pi - ci - ke fe - hér lá - buk ki - fe - hér - lik



2. De híresek a pacséri kislyányok,
Lábat mosni a folyóra lejárnak.
Fölhúzzák a szoknyát térdig, az icike-picike fehér lábuk kifehérlik,
Az öli meg a legényeknek a szívét.

Énekelte: Cindrik Mátyás (64), 1970.

11.

$\text{♩} = 128$
1)

1. Ku - ko - ré - kol a kis - ka - kas, haj - nal a - kar len - ni,
Ha - ran - goz - nak a temp - lom - ban, el kel - le - ne men - ni.
Ég - nek a gyer - tyák az ol - tár e - lőtt, még - sem jön i - de a pá - rom.
El - vesz - tet - tem a sza - bad é - le - te - met, még é - lek, saj - ná - lom.

1)

általános

Énekelte: Markus Lajos (63), 1970.



12.

$\text{♩} = 103$

1. Bé- csi he-gye - ken fűj - nak a sze - lek, ír - tam a ró - zsa - m - nak sok szép le - ve - let.

Azt is meg - ír - tam, hogy majd el - me - gyek, pi - ros pün - kösd nap - ján ná - la he - ve - rek. Ma - gamban:

Vár - hatsz, ba - bám, el - vár - hatsz,

Még csak be - le nem fá - radsz!

Sarkon egy kocsmá, jó bor van benne, benne a kocsmáros, Julis a neve.
 Oda járok én, hitelezek én, tíz liter bor árával elillanok én. Magamban:
 Várhatsz, Julis, elvárhatsz,
 Még csak bele nem fáradsz!

Énekelté: Tóth Pál (61), 1970.



13.

♩ = 96

1) _____
1. Jó bort i - szunk, u - gye paj - tás,
2) _____
Nem é - lünk mink bú - val, mint más.
3) _____
Úgy is ránk vár a mély - sé - ges mély ko - por - só,
Is - ten ve - led, jó éj - sza - kát, bo - ros - hor - dó.
1) _____ 2) _____ 3) _____
3. vsz. 3. vsz. 2-3. vsz.

2. Ha meghalok, majd elásnak.
Mi gondja van arra másnak?
Csak te, rózsám, el ne felejts,
Ha meghalok, a síromra szőlőt ültess!

3. Ha meghalok, temetőbe ne vigyetek,
Csak a kocsmá közepébe temessetek!
Hagy tudják meg az emberek,
Itt nyugszik egy jó borivó magyar gyerek!

Együtt énekelte: Markus Lajos (61), Kis József (68), 1970.



14.

Rubato ♩ = 81

1)

1. El - in - dul - tam hosz - szí út - ra,
 El - tö - rött a ko - csim rúd - ja.
 Ki - lenc ko - vács meg egy bog - nár
 Csi - nál - ják a ko - csim rúd - ját.

1)

ossia

2. Tele kocsim zabszénával,
 Körülkötve kehes lóval.
 Eladom a keheseket,
 Kapok értük ezreseket.

3. Feleségem jónak látszik,
 De csak akkor, mikor alszik.
 Jó az nekem ütni-verni,
 Mer' egy kendőt nem tud venni.

4. Azt gondolod, hogy mindig így lesz,
 Hogy szeretőm soha nem lesz?
 Én szeretőt majd találok,
 Te meg, rózsám, majd meglátod.

Énekelte: Bogisity Ferenc (64), 1970.

■ ■ ■ VIII. BALLADÁK ■

A Pacséron gyűjtött balladák és balladás történetek Örsi Júlia és a túrkeveiek jóvoltából önálló kötetben is megjelentek. Ezért ezek újbóli közreadását nem látom szükségesnek. Egyfel, a *Farkas Julcsáról* szólóval azonban mégis kivételt teszek. Ennek oka, hogy a kötetben közreadott négy változat mindegyikében az *asztag* szó helyett, illetve helyén az *asztal* szó szerepel. Az *asztag* szó a hajdani földművelés, közelebbről a gabona tárolásával kapcsolatos kifejezés. Jelentése: a learatott gabona kéréiből összerakott, széles, terjedelmes, több méter magas halom, kazal. Az *asztal* pedig leginkább négy lábból és egy vízszintes deszkalapból álló bútordarab.

A pacsériak közül a tévedést sokan szóvá is tették. Mentségemre csak annyit mondhatok, hogy a kézirat postázása után a kész könyv kézbevételeig nem volt találkozásom a szöveggel. Hogy a nyomdában dolgozó betűszedő számára volt-e ismeretlen és értelmetlen az *asztag* szó, esetleg a korrektor vélte a mai nyelvhasználat számára értelmesebb *asztalra* változtatni a mára már elavuló szót, vagy csak véletlen, egyszerű elírás történt, nem tudom. Ám a nyelvi hűség és hitelesség kedvéért közlöm az egyik balladaváltozatot.

I.

♩ = 96

1. E - zer - nyolc - száz - hat - van - ha - to - dik év - ben

Mi tör - tént a kis - pa - csé - ri szű - rű - ben?

Far - kas Jul - csa fel - lé - pett az asz - tag - ra,

E - gye - ne - sen be - le - e - sett a dob - ba.

2. Farkas Jóska elkiáltotta magát,
Mikor csupa vérbe' látta a hűgát:
Gépész uram, álljon meg a masina,
Julcsa hűgom beleesett a dobba!
3. Gyertek, lányok, tegyük föl a szekérre,
Vigyük el a Hadzsi doktor elébe.
Hadzsi doktor elfordul, és azt mondja:
Ennek csak a jó Isten az orvosa.

Többi része nem jut eszembe – sajnálkozott 1970-ben Rózsa Sándorné Takács Zsófia (76).

A történetet Fejős Judit 66 éves énekes így viszi tovább:

4. Farkas néni nyissa ki a kapuját,
Vérbe fagyva hozzuk a Julcsa lányát!
Jaj-jaj, lányom, mi történhetett veled,
Ha így látlak, az én szívem reped meg.

Itt ő is elakadt, illetve csak a befejező, a történetet lezáró versszak utolsó két sora jutott eszébe.
A teljes versszakra Kardos János (78 éves) emlékezett. Ő a záró szakaszt így énekelte:

5. Farkasékná' meggyulladt a mécsvilág,
Talán bizon' Farkas Julcsát virrasztják?
Farkas Julcsát viszik a temetőbe,
Édesanyja kíséri feketébe'.

■■■ SZÓMAGYARÁZAT ■

A dalokban előforduló és ma már kevésbé ismert, csak a tájszólásban használatos tájnyelvi szavak magyarázata. Ennek megfelelően először a magyarázatra szoruló szó olvasható, majd ezt követően a szófaji meghatározása és a köznyelvi alakja. Ha a köznyelvi alak nem segítené a megértést, akkor bővebb értelmezés következik. A szófaji megjelölés a szótárakban szokásos rövidítéseknek megfelelően a következő: i (ige), fn (főnév), mn (melléknév), szn (számnév), in (igenév), hsz (határozószó).

afírolni	in	leszereléskor kincstári holmit leadni
āra	hsz	arra, abba az irányba
aztat	nm	azt
ád	i	ad
baka	fn	gyalogos katona
bakancs	fn	bokán felül érő, erős, nehéz, strapabíró, fűzős lábbeli; cipő
bajné	fn	bajonett, szurony
béklyó	fn	1. egy erősebb láncdarab két végén zárható bilinccsel vagy kötélből, lószórból font kettős hurok, amelyet a legelő ló két első lábára csatoltak, hogy a futásban megakadályozzák 2. bilincs, rablánc
bíró	fn	a községi előljáróság feje
bojtár	fn	a pásztor segédje
bundás	fn	újonc, első éves katona
cifraszűr	fn	hímzéssel, rátéttel gazdagon díszített szűr
cugszfírer	fn	cugszfürer; szakaszvezető
cvikipuszi	fn	cuppanós csók
csákó	fn	egyfajta katonai fejfedő
csoroszlya	fn	az ekevas elé függőlegesen erősített, kés alakú éles vas
direkció	fn	irány
enyim	nm	enyém
éccaka	fn	éjszaka
egrecíroztat	i	1. katonai kiképzés során gyakorlatoztat. 2. parancsolgat
ēre	hsz	erre, ebbe az irányba

fésülködöl	i	fésülködsz
gádsér kacsá	fn	gácsér kacsá
gulya	fn	csoportban legelő szarvasmarhák sokasága
gyócs	fn	gyolcs lenből vagy pamutból szőtt finom, fehér vászon
gyócsing	fn	gyolcsból készült ing
hajjátok-e	i	halljátok-e
idesanyám	fn	édesanyám
jegyző	fn	(1945 előtt) az államhatalmat képviselő közigazgatási tisztviselő
kacsintós	mn	kacsintással jelt adó, kacsintással csábító
káka	fn	a sásfélékhez tartozó, vizes, mocsaras területeken előforduló növény
kanász	fn	disznókat őrző pásztor; disznópásztor, kondás
kantárszár	fn	a zabla két végéhez csatolt szíj, amellyel a lovat irányítják, gyeplő
keh	fn	légszomjjal, köhögéssel járó lóbetegség
kehes	mn	kehben szenvedő ló
kendő	fn	nagykendő, amivel hajdan a nők nagykabát vagy bunda helyett a téli hideg ellen védekeztek
kengyel	fn	lószerszám, a nyereg tartozéka. A nyereg két oldalára szíjjal rácsatolt, vasból vagy rézből készített, félkörhöz hasonló alakú alkalmatosság. A lovas nyeregbe szálláskor, lovagláskor, illetve a nyeregből való leszálláskor ennek alsó, lapos kiképzésű részére támasztja a talpát.
komisz	fn	durva
köll	i	kell
környös-körül	hsz	körös-körül
kunkorékos	mn	kunkori, kunkorodott
ledúl	i	ledől
masíroz	i	menetel, marsol
mars	fn	menetelés
megösmér	i	megismer
megvasal	i	(elfogott betyárt) bilincsbe ver



ménes	fn	tavasztól őszig a szabadban tartott lovak csoportja
mēre	hsz	merre, melyik irányba
muszka	fn	orosz
nyolcvanhatos	mn	a 86. ezredhez tartozó
ökör	fn	herélt, igavonásra használt szarvasmarha
ököracsorda	fn	ökrök együtt járó, együtt legelő, egybe terelt nagyobb csoportja
öregbojtár	fn	idősebb, tekintélyesebb bojtár, a számadó helyettese
ösmerem	i	ismerem
patika	fn	gyógyszertár
paplannyal	fn	paplannal
paripa	fn	herélt ló
plébános	fn	a katolikus egyházközség élén álló pap
regement	fn	regiment; ezred
regruta	fn	regruta; újonc
rend	fn	a lekaszált és még föl nem szedett fű, takarmány, gabona sora
révész	fn	kisebb vízi járművel – ladikkal, csónakkal, komppal – utasokat a folyó egyik partjáról a másik partjára szállító, fuvarozó személy
ruca	fn	kacsa, réce
sifonír	fn	sifonér, újabban szekrény
simi	mn	shimmy, a shimmy táncra jellemző, a shimmy tánchoz tartozó, vele kapcsolatos. A shimmy egyfajta gyorsütemű társasági tánc volt az 1920-as években. Észak-Amerikából terjedt el és vált divatosná világszerte.
svaromlénia	fn	svaromlénia; rajvonal, harcvonal; a német schwarmlinie magyaros ejtése
szűr	fn	vastag, rendszerint fehér vagy világos posztóból készült, bő ujjas, köpenyszerű férfi felsőruha
tanyázik	i	1. valahol tartózkodik. 2. beszélgetve tölti az időt
ustorfa	fn	ostorfa vagy kútostor. Gémeskutaknál a kútgémnek a kút felett levő végéről lelógó hosszú,



		vékonyabb rúd, erre akasztották a vedret, s ezzel húzták fel a kútból a vizet.
vadkácsa	fn	vadkacsa
vasalni	in	bilincsbe verni
vizitál	i	1. katonaeorvos vizsgál, megszemlél. 2. (általános értelemben is): vizsgál, megszemlél
vőfény	fn	vőfély
záncvájfiri	szn	a német ein, zwei, vier (egy, kettő, négy) magyaros ejtése
zupás	1. mn	tovább szolgáló
	2. fn	tovább szolgáló altiszt
zsandár	fn	csendőr

■ ■ ■ A DALOK KEZDŐSORAINAK BETŰRENDES MUTATÓJA ■

A betyárnak jól megy dolga, hiába	IV. 3/2	275
A csitári hegyek alján régen leesett a hó	I. 19	211
A kerényi bírónak	IV. 7/1	279
A közlegény elesik a csatába'	II. 5/3	241
A lovam neve Szajkó	IV. 6/2	278
A pacséri csárdában ecet ég a lámpában	VII. 3/3	293
A pacséri híd alatt lányok sütik a halat	VII. 3/1	293
A pacséri kanális, elhagyott a babám is	VII. 3/2	293
A pacséri toronyóra	I. 15/1	207
Aki a babáját igazán szereti	I. 35/1	227
Aki kettőt, hármat szeret, nem szeret az igazán	I. 30/2	222
Állj be, fiam, katonának	II. 1/2	237
Almás vasderes szőre van a lovamnak	I. 18/1	210
Által mennék én a Tiszán, de a révész nem visz át	I. 31/1	223
Által mennék én a Tiszán ladikon, ladikon, de ladikon	I. 32/1	224
Amerre én járok	IV. 6/4	278
Amerre én járok, még a fák is sírnak	I. 24/1	216
Anyám, anyám, édes, kedves anyám	II. 2/3,	238
	II. 25/1	261
Arad felől sebesülten jönnek a katonák	II. 10/1	246
Aranyos Mariskám, gyere be a kiskertbe	I. 25/2	217
Aranyos Mariskám, gyere be a szobába	I. 25/3	217
Aranyos Mariskám, hány esztendő lehettél	I. 25/1	217
Arra, arra, borult az ég alja	I. 36/1, 2	228
Árvalányhaj lengedez a hegytetőn	I. 42/1	234
Az elsőnek kicsiny vagyok, az a baj	II. 12/2	248
Az én babám betegágyában fekszik	I. 8/5	200
Azért, hogy én be vagyok sorozva	I. 9/1	201
Azért, hogy én ilyen sárga vagyok	I. 9/2	201
Azt akarják, egy legénynek legyen felesége	III. 4/1	270
Azt gondolod, hogy mindig így lesz	VII. 14/4	304
Barna kislány, mit viszel a kosárba'	II. 5/4	241
Be van zárva, el van zárva	II. 17/4	253
Bécsi hegyeken fújnak a szelek, írtam a rózsámnak sok szép levelet	VII. 12/1	302

Becsületes ember voltam idáig	IV. 2/1	274
Befogom a lovam, befogom a lovam zöldre festett kiskocsimba	I. 26/1	218
Csak egy maradt rajta	IV. 6/3	278
Császárkörte nem vadalma	II. 28/1	264
Csillagok, csillagok, szépen ragyogjatok	I. 4/1	196
Csillog, villog a fegyverem	II. 28/2	264
Csendes éjjel a táborban elmerengek a tűz mellett	II. 26/1	262
De a király, Károly király azt írta a levélbe'	II. 4/2	240
De én csókot nem adhatok	I. 40/2	233
De híresek a pacséri kislyányok	VII. 10/2	301
De sok eső, de sok sár	I. 11/2	203
De szeretnék én kék ibolya lenni	I. 7/2	199
De szeretnék, de szeretnék a királlyal beszélni	II. 4/1	240
Ébren vagyok, nem aluszom	I. 1/3	193
Édes, kedves, jó anyám, ha te tudtad, mi vár rám, mért nem dobtál a zavaros Tiszába	I. 38/2	231
Édesanyám édes teje	III. 1/3	267
Édesanyám is volt nékem	III. 1/1	267
Édesanyám nem tudok elaludni	I. 29/2	221
Édesanyám, adjon isten jó estét	VI. 2/1	285
Édesanyám, elmegyek a kocsmába bort inni, fáj a szívem, nem bírok elaludni	I. 38/1	230
Édesanyám, ha bejön, édesanyám, ha bejön Egerbe	II. 3	239
Édesanyám, ha megunt kend tartani	III. 3	269
Édesanyám, mi van a kötőjébe'	II. 18/2	254
Ég a kunyhó, ropog a nád	VI. 3/1	286
Ég a rözse, szaladj Örzse	VI. 3/3	286
Egy asszonynak kilenc a leánya, hívja őket vacsorálni	VII. 5	295
Egyenesen visznek a kaszárnnyába	II. 2/4	238
Egyesből a kettesbe	IV. 7/3	280
Életemnek a legszebbik sorába'	II. 7	243
Elindultam hosszú útra	VII. 14/1	304
Ellőtték a jobb karomat, folyik piros vérem	II. 13/2	249
Elmennék én tihozzátok egy este	VII. 8/2, 3	298



Elment az én babám Dél-Amerikába	I. 34/2	226
Elmulattam mindenemet	III. 5	271
Elvágтам az ujjam, jaj, de fáj	I. 27/1	219
Erdő mellett nyírfakereszt jelzi a sírunkat	II. 10/2	246
Erdő, erdő, erdő, jaj, de magas kerek erdő	I. 22	214
Erre gyere, ne menj arra	I. 40/1	233
Erre gyere, rózsám, nincsen sár	I. 27/2	219
És ha meghalnék szerda estére	II. 25/5	261
Esik eső, hullajtja a könnyét	II. 25/4	261
Ez a kislány azt mondja, hogy vegyem el, azt mondja, hogy vegyem el	I. 32/3	224
Ezernyolcszázhatvanhatodik évben	VIII. 1/1	305
Ezt a kislányt igazán, csakugyan nem az anyja nevelte	I. 20	212
Fakó lovam átugrott a sövényen	I. 17/2	209
Falun lakom én, fűgefát tüzelek	II. 16/1	252
Farkas Jóska elkiáltotta magát	VIII. 1/2	305
Farkas néni nyissa ki a kapuját	VIII. 1/4	305
Farkaséknál meggyulladt a mécsvilág	VIII. 1/5	305
Fekete cserepes, fekete cserepes a pacséri bíró háza	I. 26/2	218
Feleségem jónak látszik	VII. 14/3	304
Fölszántatom, seje-haj, fölszántatom a pacséri nagyutcát	I. 39/2	232
Fölszántatom, seje-haj, fölszántatom a pacséri temetőt	I. 39/3	232
Göndör hajam lehullik a földre	II. 2/5	238
Gyere rózsám, adj egy csókot az útra	I. 8/2	200
Gyertek, lányok, tegyük föl a szekérre	VIII. 1/3	305
Gyűjtöttem már, csak gyere be	I. 15/2	207
Ha a szőkét szeretem	I. 5/2	197
Ha bemegyek, ha bemegyek a templomba	VII. 4/1, 2	294
Ha egy golyó szíven talál odakinn a zivatarban	II. 26/2	262
Ha én bús gerlice volnék	I. 1/2	193
Ha én eztet tudtam volna előre	II. 11/2	247
Ha kérdi, hol vagyok	IV. 6/7	279
Ha kimegyek a temető mély árkába	III. 2/1, 2	268
Ha kimegyek én a rétre kaszálni	V. 2/1, 2	282
Ha legény vagy, gyere velem kaszálni	V. 3/2	283





Ha meghalok, majd elásnak	VII. 13/2	303
Ha meghalok, nem kell nékem szerető	I. 42/3	234
Ha meghalok, széles úton vigyetek	I. 42/2	234
Ha meghalok, temetőbe ne vigyetek	VII. 13/3	303
Ha meghaltam, ki fog engem akkor megsíratni	II. 15/3	251
Ha nem látott, jöjjön ki hát, lásson	IV. 4/2	276
Ha tudtad, hogy nem szeretted	I. 12/2	204
Háborúban nincsen haszon, nincsen haszon, nincsen haszon	II. 29	265
Halljátok-e, morovici cigányok	VI. 5/2	288
Halálmadár szállott a háztetőre	I. 3/2	195
Haragszanak rám a pacséri lányok	I. 14/2	206
Három bokor ribizli	I. 11/5	203
Három bokor saláta	I. 11/4	203
Házunk előtt mennek el a huszárok	II. 18/1	254
Hej, zsidó lány, zsidó lány	I. 21	213
Hideg szél fúj, édesanyám, hozza ki a kendőm	II. 13/1	249
Holdvilágos csillagos az éjszaka	I. 3/1	195
Holtig átkozom az anyámat	I. 33/2	225
Hová, hová, barna kislány	II. 17/2	253
Hulljatok levelek	IV. 6/5	278
Huszonég, huszonkettő, huszonhárom, tízes baka a legelső a világon	II. 27	262
Húzd rá, cigány, kapom a segítyt	II. 30	266
Így hát nekem feleségem sosem lesz	II. 12/5	248
Jaj, de soká nyitod ki	I. 28/2	220
Jaj, de szépen harangoznak hajnalra	I. 8/3	200
Jeges az ustorfa, jeges az ustorfa, nehéz vizet húzni	I. 13/1	205
Jó bort iszunk, ugye pajtás	VII. 13/1	303
Káka tövén költ a ruca	I. 12/3	204
Kakukk madár erdő mélyén szépen szól	IV. 3/1	275
Kapitány úr, alázattal kérem	II. 25/2	261
Katona lettem én, de nem jókedvemből	II. 8	244
Kedves édesanyám, kedves édesanyám, mért szültél a világra	I. 10/1	202





Kéket nyílott az ibolya, nem sárgát	I. 43/1	235
Kérges a tenyerem, a tenyerem	I. 33/1	225
Két malomra tartok számot én	I. 44/1	236
Két szép szárnya van a sárgarigó madárnak	I. 18/2	210
Két út áll előttem	I. 5/1	197
Kezd a hajnal hasadni	IV. 7/2	280
Kidőlt a fa mandulástól	I. 12/1	204
Kihajtom a libám a rétre	VI. 4/1, 2	287
Kihalásztam édesanyám kendőjét	III. 7/3	272
Kilencedik pipafüstöt nem szívél	II. 12/4	248
Kinek varrod, babám, azt a fehér inget	II. 20/3	256
Kinek varrod, babám, ezt a selyemkendőt	II. 20/2	256
Kis kalapom a szegre, bajnétom meg melléje felakasztom	II. 24	260
Kis Katica, nagy Katica	VI. 3/2	286
Kis Komárom, nagy Komárom	VI. 3/4	286
Kis pej lovam, vágd föl a port magosra	I. 8/1	200
Kispacséron nincs több kislány csak kettő, csak kettő	VII. 2/2	292
Kispacséron nincs több legény csak kettő, csak kettő	VII. 2/1	292
Kispacsérra befutott a gyorsvonat	I. 14/1	206
Kiszáradt a piszkefa	I. 11/3	203
Kitagadott engem az úr magától	IV. 2/2	274
Kiváltalak, ki, ki, ki	IV. 7/4	280
Kondorosi csárda mellett, csárda mellett	IV. 5	277
Kormányos úr, jól vezesse a hajót	VII. 10/1	300
Kukorékol a kiskakas, hajnal akar lenni	VII. 11	301
Lám én az enyimet igazán szeretem	I. 35/2	227
Lányok, lányok, kispacséri lányok	VII. 9/1–4	299
Lassan, lassan, kapitány úr, ha lehet	I. 8/4	200
Ledűlött, ledűlött a szénaboglya teteje	I. 2	194
Lehajtom a Virág ökröm a rétre	I. 8/6	200
Lement a nap, még sincs este	V. 1	281
Lukas a kalapom teteje	VI. 4/3	287
Lukas a kemence teteje	VI. 4/4	287
Már mikor én tizennyolc éves voltam	II. 11/1	247





Már minálunk, babám, már minálunk, babám, az jött a szokásba	II. 19/1, 2, VII. 1	255 291
Még azt mondják, nem merek, még azt mondják, nem merek, nem merek én a kocsmába bemenni	VI. 6	289
Meg ne mondja, komámasszony, az uramnak	VII. 6/1	296
Megjött a levél fekete pecséttel	II. 16/2	252
Megszabadulok, meg is házasodok	II. 2/6	239
Mi, mi, mi, mi, mi, mi, mi, mi, mi, mi, mi, mi, mi, mi, mi mozog a zöldleveles bokorba'	VII. 7	297
Mikor én még tizenhét éves voltam	II. 12/1	248
Mikor megtalálta szeretője házat	I. 4/2	196
Mikor mentem afírolni, fegyver volt az első	II. 21/2	257
Mikor mentem hazafelé	III. 1/2	267
Mindenszentek után akármerről	III. 6	271
Most jöttem én Párizsból	I. 28/1	220
Most jöttem Gyuláról	IV. 6/1	278
Négy lába van a kecskének	II. 1/1	237
Nem akar az ökörcsorda legelni	I. 23	215
Nem állok én a százados úr szavára	II. 5/2	241
Nem házasodom meg soha	VI. 1/1	284
Nem megyek én férjhez soha	VI. 1/2	284
Nem megyek én többé haza, ne várj engem csókolni a szádat	II. 14/2	250
Nem vagy legény, Berci, nem vagy legény, Berci, nem mersz megcsókolni	I. 41	233
Nincs már páros csillag, nincs már páros csillag mind lehullott a földre	I. 10/2	202
Nyitva van a százados úr ablaka	II. 5/1	241
Odafenn a Kárpátokban dörögnek az ágyúk	II. 13/3	249
Októberben érik a fekete szőlő	II. 20/1	256
Ördög bújjon komámasszony kebelébe	VII. 6/2	296
Öregember vagyok már én, ősz a fejem búbja	I. 16	208
Örmester úr fekete subája	II. 23	259
Ötödiknek, hogy nem járok paripán	II. 12/3	248





Pacsér község szép helyen van	I. 1/1	193
Pajtás, ha meglátsz rajtam egy mély sebet	II. 16/4	252
Piros alma kigurult, piros alma kigurult a kosárból	I. 6	198
Porzik, porzik a pacséri utca, mikor végig megyek rajta	VI. 7	290
Ráborultál a vállamra, úgy sírtál	I. 43/2	235
Ráérsz te még, édes lányom, kimenni	I. 29/3	221
Recece, nem vagyok én kapitány	II. 6/1	242
Recece, nincs a lánynak köténye	II. 6/2	242
Recece, van a lánynak kötője	II. 6/3	242
Repülj, fecském, repülj	IV. 6/6	279
Ritka az a búza, melyben konkoly nincsen	I. 24/2	216
Rokonaim, vendégeim, gyászba öltözzetek	III. 4/2	270
Rongyos csárda, két oldala fakó	IV. 4/1	276
Rózsza hajnal mosolyog a hegytetőn	I. 17/1	209
Sárga a csikóm, sárga a nyereg rajta	II. 2/1	238
Sárgadinnye ráfutott a görögre	VII. 8/1	298
Sárgul már a kukoricaszár, párosával költözik a kismadár	I. 37/1, 2	229
Sarkon egy kocsma, jó bor van benne, benne a kocsmáros, Julis a neve	VII. 12/2	
Sehová se, barna kislány	II. 17/3	253
Sírhat-ríhat az az édesanya	II. 16/3	252
Söprik a pápai utcát	II. 17/1	253
Sűrű csillag ritkán ragyog az égen	V. 3/1	283
Szabadkai fegyház négy soros ablaka	IV. 1/1	273
Szabadkai kaszárnyára rászállott egy gólya	II. 21/1	257
Szabadulnék, de nem lehet	II. 17/5	253
Szánt a bivaly, seje-haj, szánt a bivaly, ripeg-ropog a járom	I. 39/1	231
Száraz az ustorfa, száraz az ustorfa, könnyű vizet húzni	I. 13/2	205
Szárnya, szárnya, szárnya a madárnak	II. 2/2	238
Szeged felől, Szeged felől jön egy fekete felhő	I. 30/1	222
Széles az Isonzó vize, keskeny a híd rajta	II. 15/1	251
Szép csárdásné, angyalom, nem sokára itt hagyom a kantinba'	II. 22	258
Szép helyen van Mária néni kocsmája	VI. 5/1	288





Szépen szól a, szépen szól a templomban a harangszó	I. 31/2	223
Szépen úszik a vadkácsa a vízen	I. 7/1	199
Szőke kislány, ha bemegy a templomba	VI. 5/3	288
Tele kocsim zabszénával	VII. 14/2	304
Tele van a csipkebokor bimbóval	III. 7/1	272
Testvérek, rokonok, de hűtlenek vagytok	IV. 1/2	273
Tisza partján lovagolni nem merek, lovagolni nem merek	I. 32/2	224
Tisza vize vitt volna, vitt volna a Dunába, nem lettem volna senkinek a babája	I. 38/3	231
Trieszt felől sebesülve jönnek a katonák	II. 15/2	251
Túl az erdőn kisüt a nap, mégis messze van az árnyék tőlem	II. 14/1	250
Udvarom, udvarom, szép kerek udvarom	I. 34/1	226
Valamennyi gádsér kacsa van	I. 44/2	236
Vasárnap vár engemet egy szőke	II. 25/3	261
Vékony deszkakerítés	I. 11/1	203
Volt énnékem édesanyám, de már nincs	III. 7/2	272
Zavaros a Tisza vize, nem fér a medrébe'	II. 9	245
Zöld erdőben terem a mérges kígyó	I. 29/1	221

